

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

Cestovní ruch zvolené destinace - Peru

Bc. Kateřina Heřmánková

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kateřina Heřmánková

Podnikání a administrativa

Název práce

Cestovní ruch zvolené destinace – Peru

Název anglicky

Tourism Destinations selected – Peru

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě zhodnocení současného stavu zvolené destinace a provedení analýzy aktuální nabídky zájezdů cestovních kanceláří na trhu cestovního ruchu v České republice vytvořit vlastní návrhy zájezdů pro konkrétní skupiny potenciálních klientů.

Metodika

Metodika teoretické části diplomové práce je založena na zkoumání dokumentů a komparaci sekundárních zdrojů. Při vlastním zpracování řešené problematiky budou aplikovány: analýza a syntéza dat, dotazování a metody kalkulace.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Peru, zájezd, cestovní kancelář, destinace, cestovní ruch, forfait.

Doporučené zdroje informací

HAMARNEH, Iveta. Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2014. ISBN 978-80-7452-040-2

HORNER, Susan a John SWARBROOKE. Marketing Tourism, Hospitality and Leisure in Europe. London: International Thomson Business Press, 1996. ISBN 0412621703, 9780412621703

ORIEŠKA, Ján. Služby v cestovním ruchu. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010, 405 s. ISBN 9788085970685

PALATKOVÁ, Monika. Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 221 s. ISBN 9788024737508

RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 213 s. ISBN 9788024740393

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Miroslava Navrátilová

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 10. 10. 2015

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 27. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Cestovní ruch zvolené destinace - Peru" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce Ing. Miroslavy Navrátilové a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. 3. 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala své vedoucí práce Ing. Miroslavě Navrátilové za odborné vedení a cenné připomínky k mé práci, dále bych ráda poděkovala své rodině a přátelům za podporu a shovívavost během doby zpracovávání práce.

Cestovní ruch zvolené destinace - Peru

Souhrn

Diplomová práce se zabývá problematikou cestovního ruchu v Peru a analyzuje nabídku zájezdů českých cestovních kanceláří do Peru v roce 2016. V teoretické části jsou definovány základní pojmy z oblasti cestovního ruchu (druhy a formy cestovního ruchu, cestovní kancelář a cestovní agentura, destinace, dělení zájezdů a další). Praktická část nejprve seznamuje se základními informacemi o Peru, o historii a současném stavu cestovního ruchu v Peru, a hodnotí nabízené produkty na trhu zájezdů do Peru v ČR. Jádrem praktické části je komparace nabídky turistických atraktivit v Peru a analýzy nabídky zájezdů do Peru a následné nalezení volných míst na trhu, podle kterých jsou navrženy tři originální zájezdy do Peru. Při zpracovávání této práce autorka vycházela především ze studia odborné literatury a internetových zdrojů. Získané poznatky a doporučení jsou shrnuty v závěru práce. Tato diplomová práce je určena pro individuální cestovatele, turisty a další zájemce o návštěvu Peru.

Klíčová slova:

Peru, zájezd, cestovní kancelář, destinace, cestovní ruch, doprava, potenciál, služby, forfait.

Tourism Destinations selected – Peru

Summary

This thesis deals with the issue of tourism in Peru and analyzes offer of tours of Czech travel agencies to Peru in 2016. The theoretical part defines the basic concepts of tourism (types and forms of tourism, travel agencies and tour operators, destinations, tour division and more). The practical part introduces the basic information about Peru, about the history and current state of tourism in Peru and evaluates the products offered on the market of tours to Peru in the Czech Republic. The core of the practical part is the comparison of offer of tourist attractions in Peru and analysis of offers of tours to Peru and then finding blank spaces in the market, according to which the three original tours to Peru will be proposed. When preparing this work the author was based primarily on study of literature and internet sources. Lessons learned and recommendations are summarized in the conclusion. This thesis is designed for individual travelers, tourists and others interested in visiting Peru.

Keywords:

Peru, tour, travel agency, destination, tourism, transport, potencial, services, forfait.

Obsah

1 Úvod	10
2 Cíl práce a metodika.....	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika	11
3 Teoretická východiska.....	13
3.1 Definice cestovního ruchu a vymezení základních pojmů.....	13
3.2 Druhy cestovního ruchu	16
3.3 Formy cestovního ruchu.....	19
3.4 Faktory rozvoje cestovního ruchu v destinaci.....	24
3.5 Organizace cestovního ruchu	27
3.6 Zájezd.....	30
3.6.1 Dělení zájezdů	30
4 Vlastní práce.....	34
4.1 Všeobecná charakteristika destinace - Peru	34
4.1.1 Selektivní (stimulační) faktory rozvoje cestovního ruchu v Peru	34
4.1.2 Lokalizační faktory rozvoje cestovního ruchu v Peru.....	35
4.1.3 Realizační faktory rozvoje cestovního ruchu v Peru.....	43
4.2 Analýza nabídky cestovních kanceláří v České republice	45
4.3 Komparace nabídky turistických atraktivit v Peru a nabídky zájezdů do Peru českých cestovních kanceláří v roce 2016	69
4.4 Návrhy zájezdů.....	70
4.4.1 Návrh pobytového zájezdu do Limy	70
4.4.2 Návrh pobytového zájezdu do Puerto Maldonado	72
4.4.3 Návrh poznávacího zájezdu po severním Peru.....	74
5 Závěr	77
6 Seznam použitých zdrojů	79
7 Přílohy.....	85

Seznam schémat

Schéma č. 1: Hlavní sektory průmyslu cestovního ruchu.....	14
Schéma č. 2: Druhy cestovního ruchu.	17
Schéma č. 3: Klasifikace kulinářského/gastronomického cestovního ruchu.....	20
Schéma č. 4: Členění dobrodružného cestovního ruchu.....	21

Schéma č. 5: Motivace účasti na temném cestovním ruchu	22
Schéma č. 6: Dělení svatebního cestovního ruchu	23
Schéma č. 7: Klasické schéma distribučního systému v cestovním ruchu	28

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Zájezdy do Peru nabízené CK S. E. N. v roce 2016	48
Tabulka č. 2: Zájezdy do Peru nabízené CK Livingstone v roce 2016	49
Tabulka č. 3: Zájezdy do Peru nabízené CK Čedok v roce 2016	51
Tabulka č. 4: Zájezdy do Peru nabízené CK Adventura v roce 2016.....	52
Tabulka č. 5: Zájezdy do Peru nabízené CK Alvarez v roce 2016.....	54
Tabulka č. 6: Zájezdy do Peru nabízené ESO travel v roce 2016	55
Tabulka č. 7: Zájezdy do Peru nabízené CK SOLEADA v roce 2016.....	57
Tabulka č. 8: Zájezdy do Peru nabízené CK Marco Polo v roce 2016.....	58
Tabulka č. 9: Zájezdy do Peru nabízené CK ALPIN-TOUR v roce 2016.....	59
Tabulka č. 10: Zájezdy do Peru nabízené AMERICA TOURS v roce 2016.....	60
Tabulka č. 11: Zájezdy do Peru nabízené CK Rajbas v roce 2016.....	61
Tabulka č. 12: Zájezdy do Peru nabízené Arcadia Air v roce 2016	62
Tabulka č. 13: Zájezdy do Peru nabízené CK Kudrna v roce 2016.....	63
Tabulka č. 14: Zájezdy do Peru nabízené CK ALPINA v roce 2016.....	64
Tabulka č. 15: Zájezdy do Peru nabízené CK Karavela v roce 2016	64
Tabulka č. 16: Zájezdy do Peru nabízené CK Viva Travel v roce 2016	66

1 Úvod

V posledních několika desetiletích se cestovní ruch masivně rozvíjí, ve většině zemí světa se stal velmi významným odvětvím národního hospodářství. Do cestovního ruchu se zapojuje většina populace, ať už jako účastníci nebo poskytovatelé ubytovacích, stravovacích a dalších služeb spojených s cestovním ruchem, či poskytovatelé zájezdů. Cestovní ruch také nabízí občanům daného státu mnoho pracovních příležitostí (např. v dopravě, stavebnictví, překladatelům, průvodcům, fotografům, poskytovatelům ubytovacích a stravovacích služeb atd.). Rovněž je významným generátorem příjmů státního a místních rozpočtů a významně se podílí na tvorbě národního i regionálního HDP, jde tedy o společensky velmi důležité a významné téma.

Cestovní kanceláře se snaží nabídnout svým klientům nepřeberné množství zájezdů různých typů do celého světa. Tato práce je zaměřena na cestovní ruch v Peru, které je považováno za exotickou destinaci. Poptávka po zájezdech do exotických destinací v České republice stále stoupá, někteří čeští turisté se už nezajímají o obvyklé destinace jako např. Chorvatsko a stále více poptávají exotické zájezdy.

Peru je země v Jižní Americe, která má na svém území poušť, hory i prales. Láká turisty hlavně na inckou, předinckou a koloniální architekturu, trekování v horách, seznámení se s místními indiánskými kmeny a pozorování fauny a flóry. Cestovní ruch v Peru má bodový charakter rozmístění a teprve se rozvíjí, ale má k tomu vhodné předpoklady. Každoročně navštíví Peru okolo 4 000 českých turistů.

Dopady cestovního ruchu mohou být nejen pozitivní (např. nová pracovní místa, zvyšování HDP atd.), ale i negativní. Negativní dopady spočívají především v ohrožení přírodního bohatství nebo architektonických památek, které masový cestovní ruch ničí. Na některé památky v Peru, např. nejznámější Machu Picchu, je proto omezen vstup maximálním možným denním počtem návštěvníků, aby tyto oblasti ochránili i pro další generace, jde o tzv. trvale udržitelný cestovní ruch.

Trendem v cestovním ruchu je v poslední době osamostatnění se turistů, kteří už se nebojí vyrazit na dovolenou do zahraničí bez pomoci cestovní kanceláře, ty se proto snaží nabízet co nejlepší služby (např. kvalitní průvodce, dopravu luxusními dopravními prostředky a další), aby přilákali klienty, přesto vykazují stále nižší zisky.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je na základě zhodnocení současného stavu zvolené destinace a provedení analýzy aktuální nabídky zájezdů cestovních kanceláří na trhu cestovního ruchu v České republice vytvořit vlastní návrhy zájezdů pro konkrétní cílové skupiny potenciálních klientů.

Pro splnění hlavního cíle jsou vytyčeny tyto dílčí úkoly:

- Vymezit nejdůležitější pojmy z oblasti cestovního ruchu.
- Charakterizovat zvolenou destinaci.
- Rozebrat stávající nabídku cestovních kanceláří.

Za cílovou destinaci bylo zvoleno Peru. Předmětem zkoumání je především nabídka pobytových a poznávacích zájezdů českých cestovních kanceláří na trhu cestovního ruchu v České republice v roce 2016. Výstupem je navržení tří modelových zájezdů na základě komparace nabídky turistických atraktivit v Peru (prezentovaných především knižními průvodci a cestopisy) a nabídky zájezdů do Peru (nabízených českými cestovními kancelářemi v roce 2016), které by případně mohly zaplnit mezery na trhu cestovního ruchu v České republice. Tato diplomová práce je určena pro individuální cestovatele, turisty a další zájemce o návštěvu Peru.

2.2 Metodika

Metodika teoretické části diplomové práce je založena na detailním prozkoumání odborné literatury vztahující se k problematice cestovního ruchu, a dalších sekundárních zdrojů, zejména internetových. Mezi autory zabývající se cestovním ruchem a jejichž publikace byly využity jako zdroje informací při zpracování této práce patří I. Hamarneh, M. Palatková, K. Ryglová, S. Horner, V. Malá a další. Následně byla pomocí analýzy, syntézy a komparace zjištěných informací zpracována teoretická východiska diplomové práce.

Při vlastním zpracování řešené problematiky byly aplikovány tyto metody: analýza, syntéza a komparace dat, dotazování a metody kalkulace.

Nejprve byla provedena charakteristika zvolené destinace, tedy Peru, která byla zpracována na základě analýzy, syntézy a komparace nastudovaných informací,

pocházejících především z knižních průvodců a cestopisů, ale také z internetových zdrojů, uvedených v seznamu na konci práce.

Analýza nabídky zájezdů do Peru nabízených cestovními kancelářemi v České republice v roce 2016 byla zpracována na základě informací získaných studiem internetových zdrojů a dotazováním prostřednictvím telefonických rozhovorů s jednotlivými podnikatelskými subjekty. Nejprve bylo nutné vyselektovat ty podnikatelské subjekty, které se tvorbou zájezdů do zvolené destinace zabývají. Zájezdy byly mezi sebou porovnávány z hlediska itineráře, termínu, délky pobytu, ubytování, ceny a dalších kritérií. Pro celkové zhodnocení produktů cestovních kanceláří byla provedena syntéza shrnující jednotlivé nabídky.

Na základě komparace nabídky turistických atraktivit v Peru a nabídky zájezdů do Peru byla nalezena volná místa na trhu zájezdů do Peru v České republice a vytvořeny tři originální zájezdy do Peru, které by případně mohly tato volná místa zaplnit.

Při kalkulaci prodejní ceny zájezdů autorka vycházela z kalkulačního vzorce, který uvádí Farková a Kunešová (2014). Nejprve byly vyčísleny minimální fixní i variabilní náklady jednotlivých zájezdů (náklady na průvodce, ubytování, dopravu, pojištění atd.). V dalším kroku byla suma sečtených nákladů rozpočtena mezi celkový počet účastníků zájezdu. Následně byla výsledná cena zájezdu pro jednoho účastníka navýšena o marži cestovní kanceláře (zisk) a tím byla dopočtena konečná prodejní cena jednotlivých zájezdů.

3 Teoretická východiska

3.1 Definice cestovního ruchu a vymezení základních pojmů

UNWTO (Světová organizace cestovního ruchu, United Nations World Tourism Organization) definuje cestovní ruch jako činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné životní prostředí (místo bydliště) a to na dobu kratší, než je stanoveno (u domácího cestovního ruchu šest měsíců, u mezinárodního cestovního ruchu jeden rok), přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě (UNWTO, 2008). Jde tedy o cestování za účelem trávení volného času či o služební cesty, výdělečná činnost není v navštíveném místě založena na trvalém či přechodném pracovním poměru (osoba není odměňována ze zdrojů navštíveného místa). Tato definice vylučuje z cestovního ruchu pravidelné cesty do zahraničí, dlouhodobou migraci, cestování v rámci místa trvalého bydliště i dočasné přestěhování za prací.

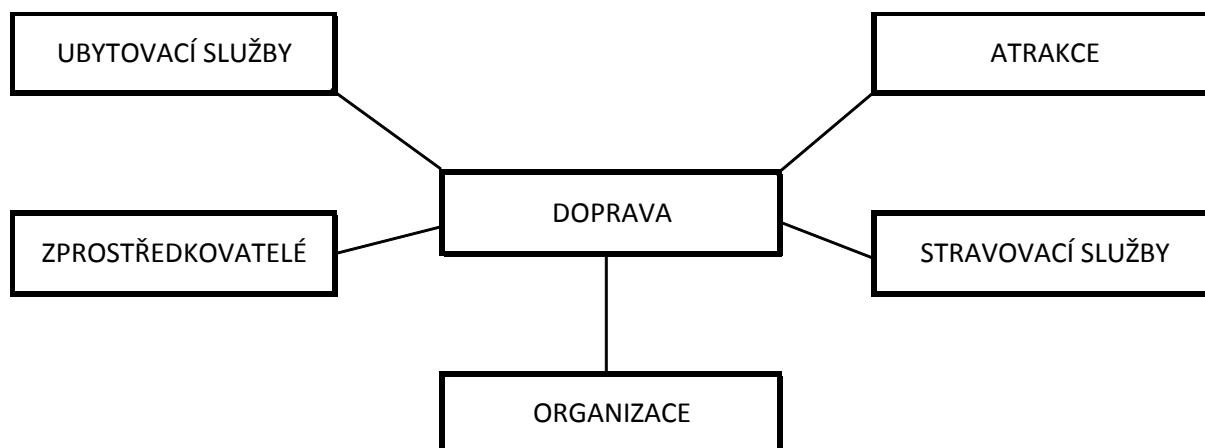
Cestovní ruch bývá definován různými způsoby a žádný z nich není vyčerpávající, autoři často definice zaměřují na vědní obor, z jehož hlediska budou cestovní ruch zkoumat.

Cestovní ruch jako průmysl poskytující veškeré služby spojené s cestováním zahrnuje sektor ubytovacích služeb, atrakcí (historická místa, přírodní úkazy a další zajímavosti), dopravy, stravovacích služeb, organizací (např. turistické asociace) a zprostředkovatelů (cestovní kanceláře, sezónní zprostředkovatelé či agenti atd.). Vazby mezi těmito sektory jsou znázorněny na schématu č. 1 na následující straně.

Cestovní ruch je často zkoumán jako systém, tedy souhrn prvků, mezi kterými jsou vzájemné vazby. Součástí tohoto systému jsou tři podsystémy: subjekt, objekt a předmět cestovního ruchu. Subjekt je účastník cestovního ruchu, je nositelem poptávky a spotřebitelem produktu cestovního ruchu, může jít o výletníka, turistu i rezidenta. Objektem cestovního ruchu je zejména cíl cesty, ale obecně to může být nejen destinace, ale například podniky poskytující služby. Z ekonomického hlediska jde o nabídku, je rozlišována primární a sekundární nabídka. Primární nabídka je přírodní a kulturně-historický potenciál místa, zatímco sekundární nabídka představuje infrastrukturní vybavenost, která je závislá na primární nabídce. Předmětem cestovního ruchu je produkt cestovního ruchu (turistický produkt), jde o výrobek, službu, či celý jejich soubor sloužící

k uspokojení potřeb účastníků. Hlavním produktem cestovní kanceláře je zájezd (Beránek, 2013).

Schéma č. 1: Hlavní sektory průmyslu cestovního ruchu

Zdroj: Ryglová 2009

Součástí cestovního ruchu jsou i dodavatelské služby, zprostředkovatelské služby, specializované služby pro cestovní ruch a služby místní infrastruktury v cílovém místě. Mezi dodavatelské služby patří zejména ubytovací, dopravní a stravovací služby, dále lázeňské, průvodcovské, animační, sportovně-rekreační, kulturně-společenské, kongresové služby atd. Zprostředkovatelské služby zahrnují služby cestovních kanceláří, agentur a informační služby. Specializované služby pro cestovní ruch jsou pojistné, směnárenské, celních orgánů atd. Služby místní infrastruktury v cílovém místě zahrnují zdravotnické, policejní, záchranné, obchodní, poštovní a telekomunikační apod. (Orieška, 2010).

Základními předpoklady rozvoje cestovního ruchu jsou dostatek volného času, volných finančních prostředků a příznivé politické klima, také svoboda člověka cestovat. Volný čas je čas mimo pracovní dobu, kdy se člověk věnuje odpočinku, rozvoji osobnosti a různým formám zájmové činnosti (Jakubíková, 2012).

Návštěvník je účastník cestovního ruchu, osoba cestující do jiné země, než v které má své bydliště na dobu nepřekračující jeden rok a za účelem jiným než je zaměstnání u rezidentského subjektu v navštívené zemi nebo místě (UNWTO, 2008). Dělí se na jednodenní návštěvníky (výletníky, exkurzionisty) a turisty. Výletníci jsou návštěvníci cizí země na dobu kratší než jeden den a během cesty nepřenocují. Turisté jsou

návštěvníci cestující do jiné země, než v níž mají své bydliště, ale cesta zahrnuje alespoň jedno přenocování (Hammerneh, 2014).

Turista je považován za pasivního účastníka cestovního ruchu, očekává, že pro něj budou zabezpečeny zajímavé zážitky. Oproti tomu cestovatel aktivně vyhledává příležitosti k poznání nových věcí, setkání s místními lidmi, zážitky a dobrodružství. Proto někteří cestovatelé považují pojem turista za pejorativní. Postupem moderní doby, kdy jsou atraktivní složky cestování zabaleny a prodávány v balíku (package tour) se cestovatelé mění na turisty (Boorstin, 1992).

Mnoho vědců se snažilo vyprodukovat typologie turistů a jejich chování, každý trochu odlišným způsobem. V mnoha případech však tyto teorie nevznikají na základě empirických údajů, ale přesto mohou pomoci navrhnout typy nových produktů, upozornit na opomíjené skupiny turistů, vybrat vhodné distribuční kanály a rozhodnout, která sdělení zaměřit na určité typy turistů (Horner, 1996).

Turisté se dělí na organizované masové turisty, individuální masové turisty, turisty-průzkumníky a turisty-tuláky. Organizovaný masový turista si kupuje dovolenou jako balíček, volí populární destinaci a tráví dovolenou s přáteli poblíž hotelu. Individuální masový turista si koupí volnější balíček, obvykle se drží vyjetých cest, ale někdy se vydá i na odvážnější akci. Turista-průzkumník (turista-objevitel) plánuje dovolenou sám, záměrně se vyhýbá kontaktu s jinými turisty, ale vyžaduje určitou úroveň bezpečí a komfortu. Turista-tulák se snaží dočasně stát součástí místní komunity a pokouší se vyhnout jakékoliv formě cestovního ruchu (Cohen, 1979).

Historie cestovního ruchu

Jednou z nejstarších forem cestovního ruchu je náboženský cestovní ruch, jeho vznik se datuje až do doby antické.

Začátek rozvoje moderního cestovního ruchu se obvykle datuje do období přelomu 19. a 20. století, kdy se začal formovat ve vyspělých krajinách jako odvětví společenské činnosti. V důsledku činnosti Thomase Cooka dochází ke vzniku organizovaného cestovního ruchu (Hesková, 2006). Thomas Cook byl angličan, který žil v letech 1808-1892. 5. července 1841 uskutečnil první hromadnou organizovanou přepravu 570 osob vlakem z Leicesteru do Loughborough. Roku 1845 založil první cestovní kancelář, první zahraniční zájed zorganizoval 1855 (Sysel, 2009).

Rozvoj masového cestovního ruchu byl zaznamenán až v druhé polovině dvacátého století, kdy obyvatelé mnoha států měli dostatek volného času i peněžních prostředků. Cestovní ruch se stal dostupný a rozvoj dopravy umožnil snižování ceny zájezdů.

3.2 Druhy cestovního ruchu

Druhy cestovního ruchu jsou určeny různými způsoby realizace, podle místa čerpání služeb, vztahu k platební bilanci, použitým dopravním prostředkem, způsobem ubytování, destinací a dalšími charakteristikami.

Dle geografického hlediska

Mezinárodní cestovní ruch je nejširším pojmem z hlediska územní realizace cestovního ruchu, označuje účast na cestovním ruchu, kdy dochází k překročení hranice národního státu, jde o pohyby účastníků cestovního ruchu mezi státy bez konkrétního teritoriálního určení (zahraniční turismus více států či regionů) (Malá, 2002).

Z geografického hlediska se cestovní ruch dělí na domácí a zahraniční. Domácí cestovní ruch zahrnuje aktivity spojené s účastí občanů na cestovním ruchu na území vlastního státu. Zahraniční cestovní ruch se skládá z aktivit spojených s příjezdem občanů ze zahraničí do dané země (příjezdový cestovní ruch), s výjezdem občanů dané země do zahraničí (výjezdový cestovní ruch) a aktivit spojených s občany ze zahraničí danou zemí projíždějících (tranzitní cestovní ruch).

V rámci zahraničního turismu rozlišujeme výjezdový cestovní ruch (outbound tourism, outgoing) a příjezdový cestovní ruch (inbound tourism, incoming). Výjezdový turismus zahrnuje aktivity návštěvníka (rezidenta) mimo sledovanou zemi buď jako součást cesty v rámci pasivního turismu, nebo jako součást cesty v rámci domácího turismu. Příjezdový cestovní ruch zahrnuje aktivity návštěvníka (nerezidenta) uvnitř sledované země během cesty v rámci příjezdového turismu (UNWTO, 2008). Tranzitní cestovní ruch je souhrn aktivit občanů zahraničního státu, kteří zemí jen projíždí.

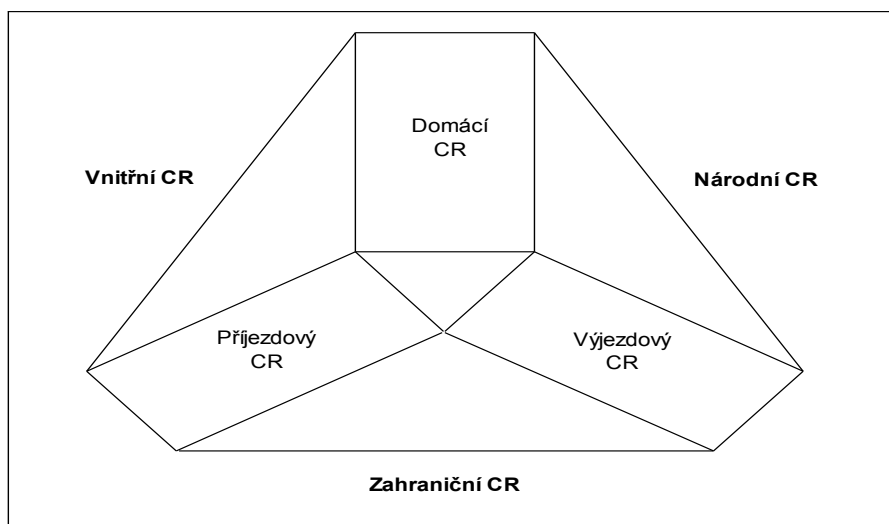
Světový turismus (cestovní ruch) je veškerý cestovní ruch na světě, při kterém dochází k překračování hranic, tedy souhrn veškerého příjezdového (aktivního) a výjezdového (pasivního) turismu všech států světa. Turismus světa zahrnuje veškerý cestovní ruch, který je na světě realizován, tedy souhrn domácího i zahraničního turismu všech států světa (Malá, 1999).

Podle místa převažující realizace služeb

Vnitřní (vnitrostátní) cestovní ruch zahrnuje veškerý cestovní ruch na území určitého státu, jak domácí turismus, tak příjezdový. Národní (mezinárodní) cestovní ruch zahrnuje veškerý cestovní ruch obyvatelstva určitého státu, domácí i výjezdový (UNWTO, 2008).

Následující schéma zobrazuje druhy cestovního ruchu. Některé prameny (například Ministerstvo pro místní rozvoj) uvádí místo zahraničního cestovního ruchu ve schématu mezinárodní cestovní ruch, ale rozdíl v definici není tak markantní, aby to změnilo význam schématu.

Schéma č. 2: Druhy cestovního ruchu

Zdroj: ČSÚ dle podkladů WTO

Dle délky pobytu

Podle délky pobytu dělíme cestovní ruch na krátkodobý a dlouhodobý. U krátkodobého turismu trvá pobyt do tří přenocování, u dlouhodobého turismu je pobyt delší než tři přenocování.

Podle způsobu financování

Dle způsobu financování je cestovní ruch rozdělován na volný (komerční) a vázaný (sociální) cestovní ruch. Na volném cestovním ruchu není účast nijak podmíněna a účastník si hradí všechny náklady sám ze svých finančních prostředků. Vázaný cestovní ruch je vázaný na splnění určité podmínky (například pacient v lázeňském cestovním ruchu

musí prokázat onemocnění, aby mu byl poskytnut příspěvek, nebo účast na zájezdu může být podmíněna členstvím v určité organizaci). Náklady jsou částečně uhrazeny ze společenských fondů (nemocenské pojištění, fondy kulturních či sociálních potřeb a další) (Ryglová, 2011).

Dle počtu účastníků

Cestovní ruch je podle tohoto kritéria rozdělován na individuální a kolektivní. Individuálního turismu se cestovatel zúčastní sám, popřípadě s rodinou, kolektivní cestovní ruch spočívá v účasti více osob a může mít podobu skupinového, masového či klubového turismu.

Podle ročního období

S ohledem na počasí je rozlišován sezónní a mimosezónní cestovní ruch. Sezóna je období s vysokou koncentrací návštěvnosti místa, které vede k rozšíření nabídky služeb a také vyšším cenám. Dělí se na letní a zimní. Mimo sezónu je návštěvnost místa významně nižší než v sezóně a také nabídka služeb není tak široká, důsledkem čehož jsou ceny nižší.

Podle způsobu účasti, zabezpečení cesty

Podle tohoto kritéria se cestovní ruch člení na organizovaný a neorganizovaný. Při organizovaném turismu cestu a pobyt zajišťují cestovní kanceláře, při neorganizovaném turismu si cestu a pobyt volí a zajišťuje sám účastník.

Podle vlivu na životní a sociokulturní prostředí

Dle vlivu na životní a sociokulturní prostředí je cestovní ruch členěn na měkký a tvrdý. Tvrdý turismus je spojen s velkými investicemi, hlavním měřítkem je zisk bez ohledu na environmentální, kulturní a sociální prostředí destinace, kde probíhá. Velké množství turistů se obvykle koncentruje na jednom místě, ubytování jsou ve velkokapacitních objektech a mají pevný program (klasický masový turismus). Měkký (alternativní, šetrný, trvale udržitelný) turismus je šetrný k životnímu prostředí, odpovědný a snaží se dosáhnout harmonie mezi přínosy a dopady na prostředí určené destinace. Obvykle je využíváno malých ubytovacích zařízení.

3.3 Formy cestovního ruchu

Na rozdíl od druhů cestovního ruchu, formy cestovního ruchu se rozdělují podle motivů účastí cestovatelů. V typologii cestovního ruchu se projevuje různorodost označení, někteří autoři (např. Marie Hesková v knize Cestovní ruch) označují druhy a formy cestovního ruchu opačně, tedy používají pro formy cestovního ruchu označení typy cestovního ruchu. To pak může vyvolat nejasnosti v teorii i praxi cestovního ruchu.

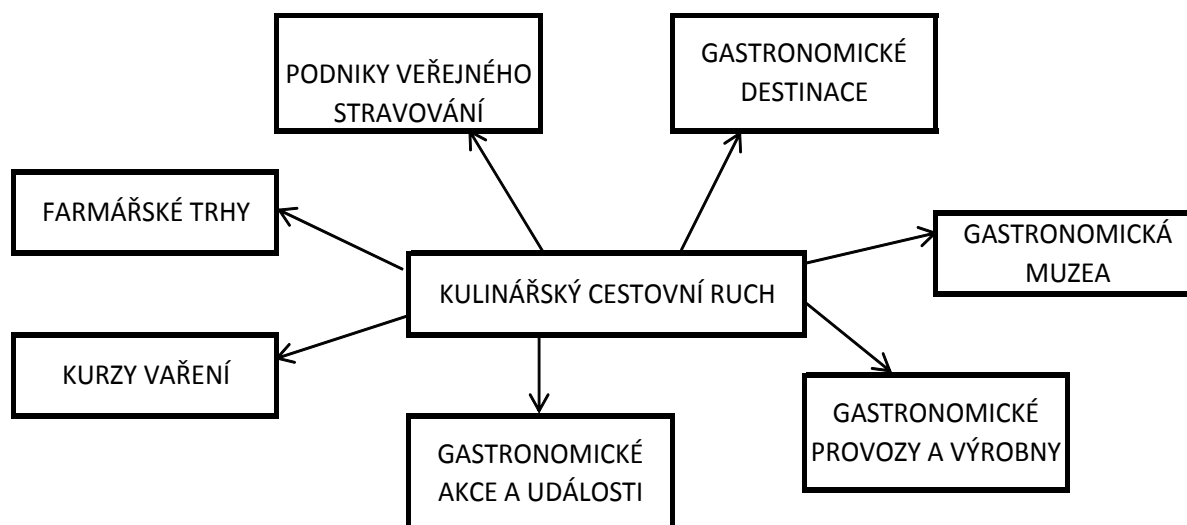
Mezi základní formy cestovního ruchu, které odpovídají nejširším potřebám, je zahrnován rekreační, kulturně poznávací, sportovně turistický a léčebný a lázeňský turismus. Specifické formy uspokojující specifické požadavky účastníků, zahrnují agroturistiku, kongresový a incentivní cestovní ruch, náboženský, stimulační, gastronomický, zábavní a atrakční turismus, karavanovou turistiku, nákupní turistiku, návštěvy příbuzných a přátel a další. Nabídka se bude i nadále rozšiřovat v souladu s novými trendy cestovního ruchu (Ryglová, 2011).

Gastronomický cestovní ruch

Gastronomický (kulinářský) cestovní ruch spočívá v cestování za jídlem, v návštěvě akcí s jídlem spojených, jako je například prezentace přípravy jídla s ochutnávkou, tradiční stolování apod. Mezinárodní asociace kulinářského cestovního ruchu ho definuje jako dosažení jedinečných a nezapomenutelných kulinářských zážitků všech druhů během cestování.

Na schématu č. 3 na následující straně je znázorněno dělení kulinářského cestovního ruchu. Nejčastějším cílem jsou podniky veřejného stravování, které můžeme dále rozdělit na zařízení tradiční, historická, gurmetská a zážitková. Tradiční zařízení si zakládají na autenticitě, nabízí místní speciality. Historické podniky veřejného stravování se vyznačují dlouhou historií, vlastními nezaměnitelnými recepty a v některých se konala významná historická setkání a jiné události. Gurmetská zařízení představují luxusní restaurace s velmi kvalitními surovinami, přípravou pokrmů, bezchybnou obsluhou a často se umísťují v žebříčcích nejlepších restaurací. Zážitkové restaurace se odlišují originalitou, která se může objevit ve vybavení, chování obsluhy, umístění restaurace a podobně. Takovou atrakcí je například restaurace v koruně stromu na Novém Zélandě, pod mořskou hladinou na Maledivách, středověká restaurace v České republice, kde se obsluha chová velmi neuctivě, restaurace, která má místo židlí toalety a další.

Schéma č. 3: Klasifikace kulinařského/gastronomického cestovního ruchu

Zdroj: Vlastní zpracování podle Wolfa (2006)

Gastronomické destinace cestovního ruchu jsou určité regiony či celé státy, hrající významnou roli v kulinařském cestovním ruchu. Mezi nejznámější patří Mexiko, Japonsko, Indie, Toskánsko v Itálii a v České republice např. Jižní Morava.

Mezi gastronomické akce a události patří mimo jiné vinobraní, pивní festivaly, kuchařské soutěže a food festivaly, jejich hlavní náplní jsou ochutnávky jídla.

Gastronomické provozy a výroby bývají cílem exkurzí spojených často s ochutnávkami a možností nákupu. V České republice jsou nejčastěji pořádány exkurze do pivovarů a vinných sklepů, ale může se jednat i o výroby sýrů, marmelád, medů, uzenin apod. (Kotíková, 2013).

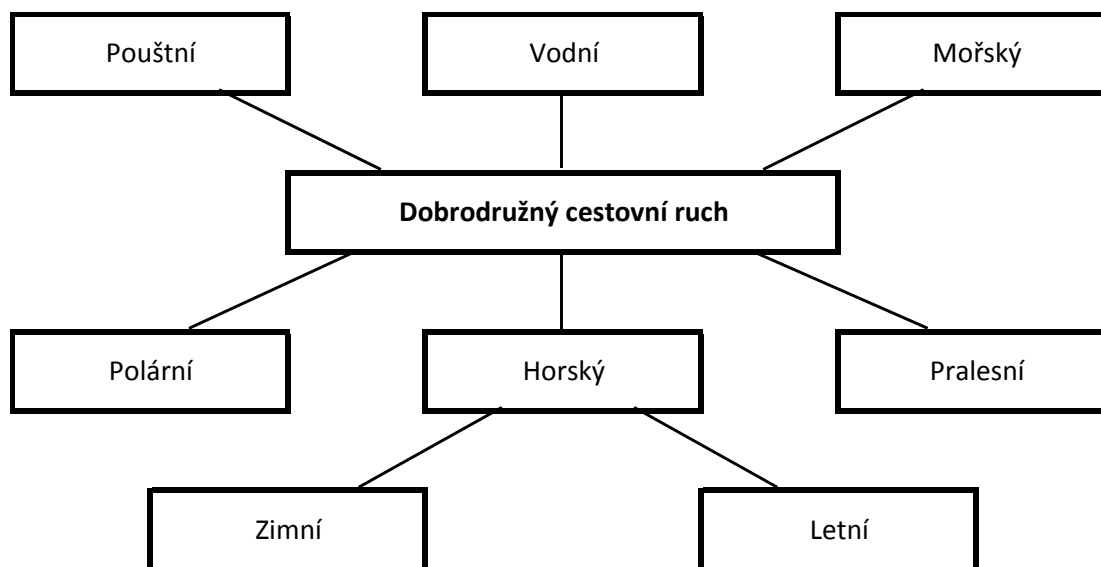
Dobrodružný cestovní ruch

Motivem účastníků dobrodružného cestovního ruchu je získat nové zážitky často spojené s vnímáním rizika, pocitu vzrušení a osobními výzvami. Hlavním rysem je neočekávanost, neexistence pevně daného programu, případně i trocha kontrolovaného nebezpečí (Zelenka, 2012).

Existují dva druhy dobrodružství, tvrdé (hard adventure) a měkké (soft adventure). Tvrdé zahrnuje aktivity náročné na dovednosti a fyzickou zdatnost a vykazující vysoký stupeň rizika, oproti tomu měkké dobrodružství nevyžaduje žádné zvláštní dovednosti a riziko je vnímáno pouze subjektivně (Hill in Schott, 2007).

Dobrodružný cestovní ruch lze členit také na aktivní a pasivní. Aktivní dobrodružný cestovní ruch vyžaduje fyzickou aktivitu (většina dobrodružného cestovního ruchu) a pasivní vyžaduje pouze prostou přítomnost (například tandemové seskoky padákem či bungee jumping).

Schéma č. 4: Členění dobrodružného cestovního ruchu

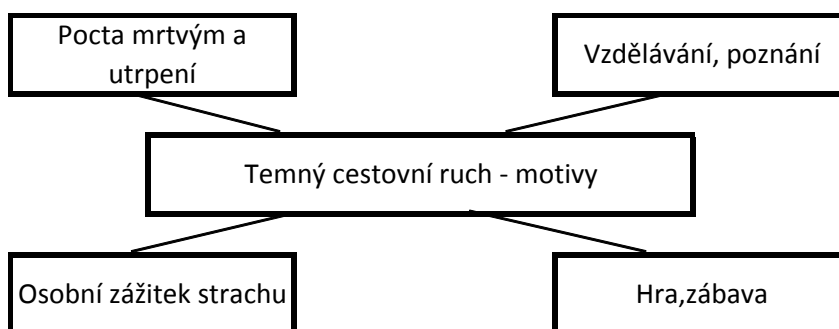
Zdroj: Marson (2011)

Na předcházejícím schématu je uvedeno členění dobrodružného cestovního ruchu podle prostředí, ve kterém se odehrává. Jsou zde zahrnuty extrémní sporty i expedice. Dobrodružný cestovní ruch se nemusí týkat jen venkovních aktivit v přírodě, ale může se odehrávat i ve městech a uvnitř budov (například parkour či laser game).

Temný cestovní ruch

Temný cestovní ruch (dark tourism) je rozvíjející se forma cestovního ruchu, někdy je ale považován za neetický. Někteří autoři se proto snaží pojem dark tourism, který vyznívá spíše negativně, nahradit pojmem thanatourism, odvozeného od řeckého thanatos – smrt, ten je považován za emocionálně nezabarvený. Na následujícím schématu jsou uvedeny různé motivy účasti na temném cestovním ruchu.

Schéma č. 5: Motivace účasti na temném cestovním ruchu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Stonea (2010)

Jedním z motivů temného cestovního ruchu je uctění památky zesnulých a vzdání holdu jak významným osobnostem, tak obyčejným lidem, kteří na místě zemřeli. Cílem může být i vzdělávání prostřednictvím návštěv historických míst spojených s utrpením, jako je například Osvětim, kam se pořádají zájezdy s výkladem průvodce, rekonstrukce bitev nebo návštěva muzea. Za zážitkem strachu cestují lidé do míst válečných konfliktů či na staré hřbitovy, osobní pocity smutku mohou lidé prožívat na pohřbech významných osobností. Motivem temného cestovního ruchu může být i zábava spočívající v návštěvě mučírén, míst spojených s mytologickými postavami i uměle vybudovanými atrakcemi jako například strašidelné hrady.

Dobrovolnický cestovní ruch

Dobrovolnický cestovní ruch lze definovat jako cestování osob, které při své dovolené organizovaným způsobem poskytují dobrovolně pomoc například při obnově určitého prostředí nebo prozkoumání podmínek společnosti (Weaver 2011).

Tato forma cestovního ruchu se dynamicky rozvíjí, je oblíbená pro silnou autentičnost prostředí a blízkost místnímu obyvatelstvu. Je potřeba vynaložení pouze minimálních finančních prostředků. Motivem zapojení do dobrovolnického cestovního ruchu může být také získání nových pracovních zkušeností, nevšední zážitky, pocit zadostiučinění z poskytnuté pomoci atd.

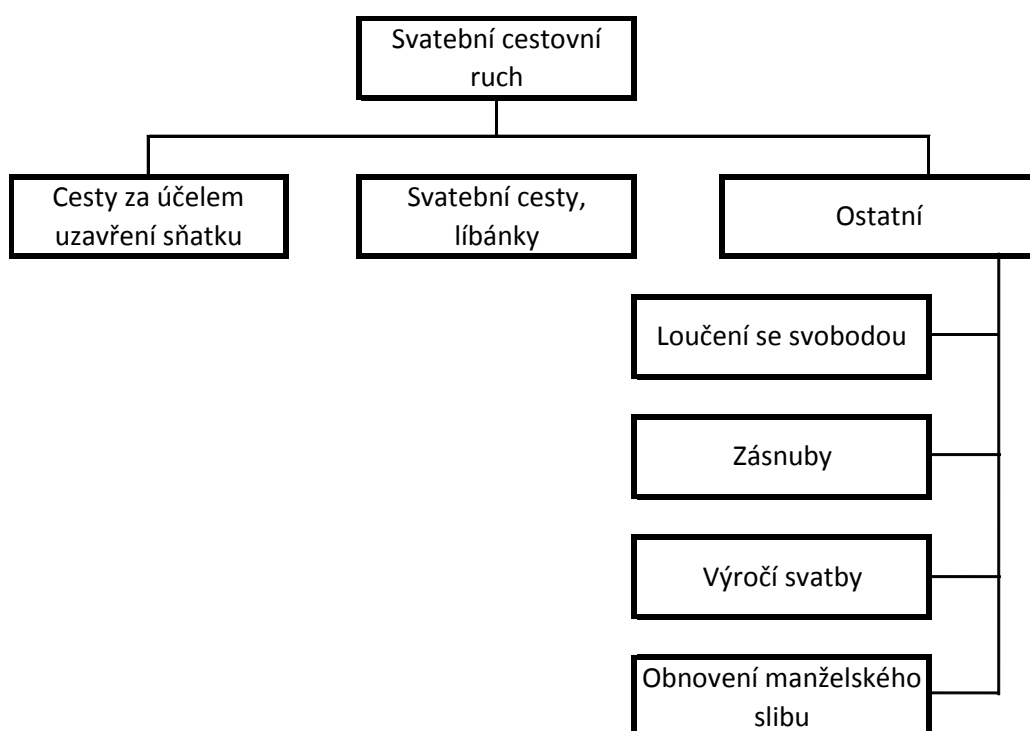
Základem dobrovolnictví je svobodná volba, organizační struktura, předem daní příjemci a odměna pouze symbolická. V České republice upravuje dobrovolnictví zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě, který stanovuje minimální věk dobrovolníka

na patnáct let. Pokud jde o dobrovolnictví v zahraničí, musí být fyzická osoba starší 18 let. Podmínkou dobrovolnictví je uzavření smlouvy s vysílající organizací.

Svatební turismus

Novým trendem se stal i svatební cestovní ruch. Jedná se o organizované cesty do zahraničí za účelem svatby, zasnoubení, rozlučky se svobodou, líbánek, oslavy výročí svatby a podobně. Následující schéma obsahuje dělení svatebního cestovního ruchu.

Schéma č. 6: Dělení svatebního cestovního ruchu

Zdroj: Kotíková (2013)

Ostatní formy cestovního ruchu

Náboženský cestovní ruch je jednou z nejstarších forem cestovního ruchu. Přetrvává už od doby antické do dnešních dnů. Spočívá v návštěvě setkání věřících, významných církevních představitelů, poutí apod.

Filmový turismus patří mezi relativně nové formy cestovního ruchu, jeho předchůdcem bylo cestování na místa spojená s literaturou. Hlavním motivem filmového turismu je cestování na místa spojená s filmem či audiovizuálním dílem nebo návštěva

atraktivit, které se k dílu vztahují. Může jít o prohlídku filmového studia, návštěvu lokalit zobrazovaných ve filmu, sledování probíhajícího natáčení, celebrit, návštěva ceremoniálu udílení cen, filmových festivalů apod.

Forem cestovního ruchu existuje celá řada a rozsah této práce nedovoluje zahrnout všechny. Uvedeny jsou ty nejznámější nebo zajímavé. Dále se na trhu objevuje vesmírný cestovní ruch, zdravotní (léčebný) cestovní ruch, event turismus a mnoho dalších.

3.4 Faktory rozvoje cestovního ruchu v destinaci

Destinace je geografický prostor, který cestovatel volí jako cíl účasti na cestovním ruchu. Zahrnuje souhrn služeb pro potřeby cestovního ruchu. Termín je využíván v různém pojetí a nemusí vždy souviset s cestovním ruchem, ale obecně je chápán jako místo navštívené účastníkem (Zelenka, 2012).

Existuje více pohledů na potenciál destinace. Mezi autory zabývající se touto tematikou patří Peter Mariot, J. Bína, M. Novotná, H. Poser a další.

Dle J. Bíny je potenciál destinace soubor územních podmínek a předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu. Vytváří složitý multidisciplinární systém. Do systému vstupují aspekty přírodního prostředí, hodnoty kulturně-historického dědictví i projevy aktuální činnosti lidské společnosti. V úzkém pojetí jde jen o takové aktivity, které přímo ovlivňují cestovní ruch, tedy návštěvu daného území. Sem patří např. existence významné památky v destinaci. Naopak široké pojetí uvažuje nejen tento primární typ, ale i aktivity, které působí odvozeně (např. služby a atrakce pro návštěvníky v okolí této památky) (Bína, 2010).

Peter Mariot vysvětluje pojem potenciál destinace pro cestovní ruch jako objektivní způsobilost krajiny z hlediska rozvoje cestovního ruchu. Tento pojem má všeobecný význam, nezáleží na tom, zda se zájem o stávající podmínky realizuje či zda zůstanou nevyužité. Kromě vazby na určitou destinaci se potenciál vztahuje i k jednotlivým formám cestovního ruchu (turistika, zimní sporty, celoroční rekreace atd.). Kombinace „částečných“ potenciálů vyjadřujících vhodnost destinace pro různé formy cestovního ruchu vytváří celkový potenciál destinace (Mariot, 1983).

Základním předpokladem pro to, aby se určitá destinace stala atraktivní pro cestovní ruch, je to, že musí vykazovat určité podmínky, tj. faktory (Bína, 2002).

Faktory rozvoje a rozmístění cestovního ruchu se z geografického i ekonomického hlediska dělí na selektivní (stimulační), lokalizační a realizační (Hrala, 2013).

Selektivní (stimulační) faktory rozvoje cestovního ruchu

Selektivní faktory rozvoje cestovního ruchu stimulují vznik cestovního ruchu ve funkci poptávky. Jde o způsobilost obyvatel podílet se na aktivitách spojených s cestovním ruchem. Selektivní předpoklady určují kdo, a jak často se účastní cestovního ruchu (Mariot, 1971).

Dělí se na objektivní a subjektivní. Za objektivní faktory jsou považovány základní politické reality (mírové uspořádání světa, vnitropolitická stabilita země a charakter politického systému), ekonomické předpoklady (životní úroveň, fond volného času), kvalita životního prostředí a demografické skutečnosti ve spojení s procesem novodobé urbanizace. Mezi subjektivní faktory patří řada psychologických pohnutek ovlivňujících poptávku po cestovním ruchu, jako je např. reklama, propagace, móda a další.

Mírové uspořádání světa a politická stabilita v zemi má na cestovní ruch velký vliv, vhodné podmínky umožňují jeho intenzivní realizaci. Na územní uspořádání mezinárodního cestovního ruchu mají vliv i státní hranice. Omezují pohyb obyvatelstva a soustřeďují ho na určitá místa (hraniční přechody, letiště, přístavy atd.). Vysoká životní úroveň a s ní související fond volného času zvyšují poptávku po cestovním ruchu. Dalším ovlivňujícím faktorem je proces urbanizace projevující se přesunem obyvatelstva do měst a růstem velkých aglomerací, taková koncentrace obyvatelstva ale znehodnocuje životní prostředí (Hrala, 2013).

Lokalizační faktory rozvoje cestovního ruchu

Lokalizační faktory rozvoje cestovního ruchu vytvářejí možnosti pro jeho lokalizaci ve vztahu nabídky teritoria. Jedná se o určitou vhodnost krajiny poskytovat hodnoty vhodné pro jednotlivé aktivity cestovního ruchu (rekreační využití) vyjádřené atraktivitou přírody nebo místními kulturními hodnotami (Novotná, 2005).

Lokalizační podmínky lze rozčlenit na přírodní podmínky a atraktivitu (reliéf a morfologické poměry, rostlinstvo a živočišstvo, hydrologické poměry a klimatické poměry) a společenské podmínky a atraktivitu (kulturně-historické památky, kulturní zařízení, kulturní, náboženské a jiné akce a také sportovní a zábavní zařízení a akce).

Klimatické poměry (teplota, vlhkost vzduchu, množství srážek, délka slunečního svitu atd.) jsou hlavním faktorem, který ovlivňuje rozmístění cestovního ruchu. Nejnavštěvovanější destinace leží v mírném a subtropickém podnebním pásu. Klimatické poměry ovlivňují i časové rozložení realizace cestovního ruchu – sezónnost. V mírném podnebním pásu jsou vhodné podmínky pro zimní i letní sezonu, v subtropickém pásu je hlavní sezóna letní.

Dobré hydrologické poměry patří také k důležitým lokalizačním podmínkám. V oblastech s minerálními prameny vznikají lázeňská střediska, vhodná pobřeží přitahují zájemce o koupání, značně přitažlivé jsou také gejzíry. Moře jsou z povrchových vod nejatraktivnější, dále se v cestovním ruchu uplatňují jezera, umělé vodní plochy a řeky, z nichž některé mají na svých tocích přírodní zvláštnosti jako vodopády či kaňony.

Morfologie se dělí na horizontální a vertikální. Horizontální morfologie ovlivňuje charakter pobřeží (Zda jsou strmá, bažinatá nebo naopak vhodná k rekreaci, jako např. písčité pláže, v jejichž blízkosti jsou jeskyně, skalní útvary, ostrovy či jiné zajímavosti.). Vertikální morfologie se soustředí na nadmořskou výšku, oblíbené jsou vysokohorské oblasti, které využívají zejména lyžaři. Velehory s ostrými hřebeny a skalními štíty jsou využívány zejména horolezci. Pro pěší turistiku jsou vhodné vrchoviny a středohory.

Fauna a flóra ovlivňuje rozmístění cestovního ruchu o něco méně. Některé lesní porosty jsou využívány pro pěší turistiku. Turisticky atraktivní jsou i další vegetační formace jako například vřesoviště či stepi. Navštěvované jsou národní parky, chráněné krajinné oblasti, rezervace atd. Také jsou pořádány lovecké výpravy a cesty za rybolovem.

Společenské podmínky a atraktivita spočívají v uspokojování poptávky po vzdělání, poučení či zábavě. Kulturně-historické památky mají zvláštní uměleckou a historickou hodnotu, jedná se hlavně o architektonická díla a jejich výzdobu (sochy, malby a další) a památníky řady historických událostí a osobností. Kulturní zařízení, kulturní, náboženské a jiné akce jsou zastoupeny hlavně sbírkami (muzea, knihovny, skanzeny, galerie), dále se jedná o divadelní představení, festivaly, slavnosti, kongresy, koncerty, sympózia, náboženské slavnosti a poutě. Mezi sportovní a zábavní zařízení a akce se řadí různá mistrovství, olympijské hry, karnevaly, býčí zápasy, zábavní parky, folklorní a historická představení a další (Hrala, 2013).

Realizační faktory rozvoje cestovního ruchu

Realizační faktory rozvoje cestovního ruchu umožňují jeho faktickou realizaci. Dělí se na komunikační (dopravní) předpoklady a materiálně technickou základnu (ubytovací a stravovací zařízení), která se soustředí zejména do oblastí s vysokou koncentrací cestovního ruchu. Realizační předpoklady vlastně spojují lokalizační a selektivní faktory rozvoje cestovního ruchu (Mariot, 1971).

Základní službou, která podmiňuje realizaci cestovního ruchu je doprava. Její modernizace postupem času umožňuje přepravu na větší vzdálenosti, větší pohodlnost, rychlost a dostupnost. Rozděluje se na železniční, vodní, automobilovou, leteckou a vertikální (lanovky, vleky). Některá dopravní zařízení se pak sama stávají cílem cestovního ruchu (mosty, tunely, viadukty), cílem pozorování bývají i velká letiště, přístavy atd. (Hrala, 2013).

3.5 Organizace cestovního ruchu

V oblasti cestovního ruchu se pohybují hlavně organizace nabízející a zprostředkující zájezdy (cestovní kanceláře a cestovní agentury), dále organizace zajišťující ubytování, stravování, dopravu účastníků zájezdů a další služby cestovního ruchu a také mezinárodní organizace cestovního ruchu.

Cestovní kancelář

Norma ČSN EN 13809 – Služby cestovního ruchu – Cestovní agentury a cestovní kanceláře (touroperátoři) – Terminologie definuje cestovní kancelář jako podnik organizující zájezdy a zajišťující služby cestovního ruchu pro přímý prodej cestujícím nebo prodej přes zprostředkovatele. Vymezení činnosti cestovní kanceláře i cestovní agentury je uveřejněno v zákoně č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání.

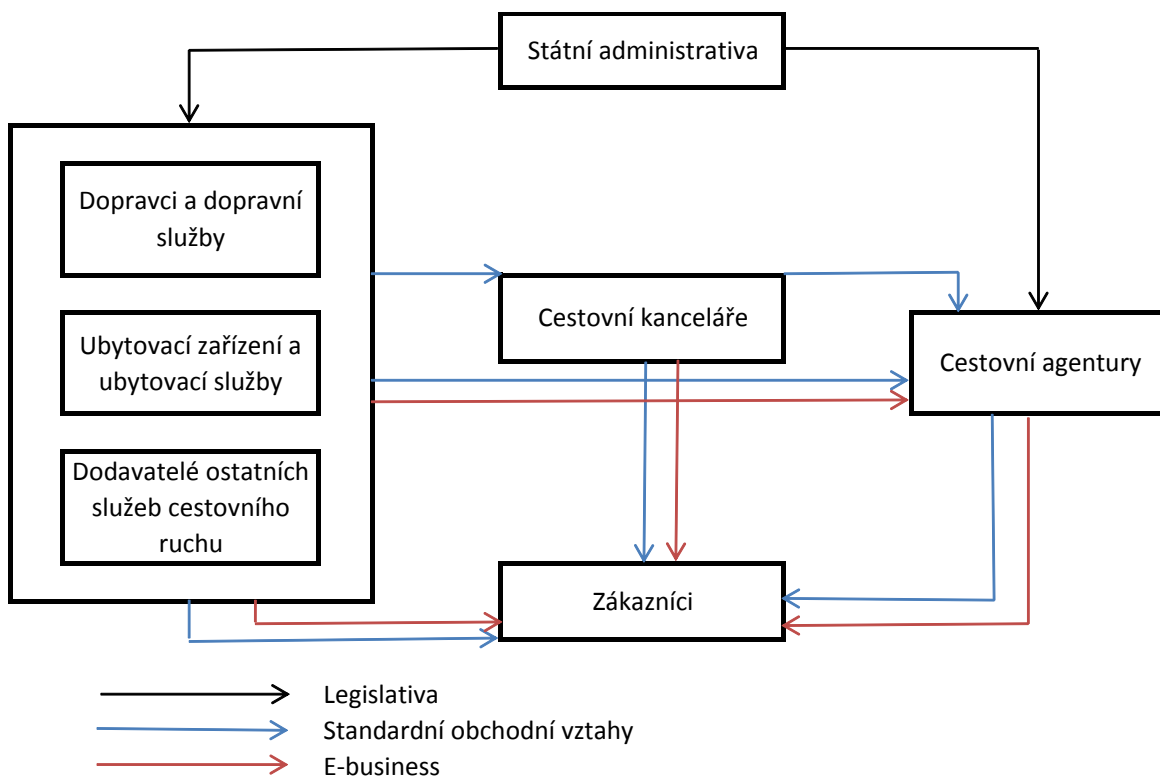
Provozovatel cestovní kanceláře je oprávněn organizovat, nabízet a prodávat zájezdy či jednotlivé služby cestovního ruchu na základě koncese zákazníkům nebo jiné cestovní kanceláři či agentuře.

Cestovní kancelář je povinna sjednat pojištění, na základě kterého budou moci zákazníci čerpat plnění v případě jejího úpadku.

Cestovní kanceláře nakupují od poskytovatelů služby cestovního ruchu, vzájemně je kombinují a vytváří z nich balíčky (package), zabývají se i monitorováním realizace poskytovaných služeb a informační a propagační činností.

Smlouvou o zájezdu se pořadatel zavazuje obstarat pro zákazníka předem připravený soubor služeb cestovního ruchu (zájezd) a zákazník se zavazuje zaplatit určenou cenu. Na následujícím schématu je znázorněno fungování distribučního systému v cestovním ruchu.

Schéma č. 7: Klasické schéma distribučního systému v cestovním ruchu

Zdroj: Sysel (2008)

Cestovní agentura

Dle normy ČSN EN 13809 je cestovní agentura podnik prodávající a rezervující služby cestovního ruchu pro cestující/spotřebitele. Provozovatel cestovní agentury je oprávněn podnikat na základě ohlášení vázané živnosti. Cestovní agentura nesmí zprostředkovávat prodej zájezdů pro subjekt, který není cestovní kancelář. Cestovní agentura je povinna označit provozovnu a všechny materiály slovy „cestovní agentura“ a informovat zákazníky, pro kterou cestovní kancelář je zprostředkovatelem.

Náplní činnosti cestovní agentury je obstarávání a prodej dopravních cenin, ubytování, zájezdů cestovních kanceláří, prodej map a turistické literatury, obstarávání vstupenek na společenské akce, informační servis atd.

Cestovní agentury nenakupují zboží na vlastní účet do zásoby, ale jsou odměňovány poskytovateli služby formou provize za zprostředkování prodeje služeb, která je většinou udávána v procentech.

Cestovní kanceláře a agentury se dělí na ty, které se zabývají dovolenou a ty, které se zabývají pracovními a obchodními cestami. Lze je také rozdělovat podle velikosti na velké, střední a malé.

Mezinárodní organizace Cestovního ruchu

Nejvýznamější organizací cestovního ruchu je UNWTO (světová organizace turismu). V roce 1957 vznikla organizace WTO, která od roku 2003 působí jako specializovaná organizace OSN pod názvem UNWTO. Tato mezinárodní organizace sídlí v Madridu jejími členy je 154 zemí/teritorií. Jejím cílem je podpora rozvoje turismu a jeho pozitivních ekonomických, sociálních a kulturních efektů v nejširším kontextu ve všech světových regionech, kde má organizace svá zastoupení (Palatková, 2011). UNWTO organizuje řadu projektů, ať už je to podpora trvale udržitelného turismu, tvorba produktů (Hedvábná stezka) či vzdělávací a osvětová činnost, tvorba turistických statistik, jednání s dalšími organizacemi atd.

Druhou nejvýznamější organizací působící v mezinárodním turismu je WTTC (World Travel and Tourism Council, světová rada cestování a turismu). Je to fórum pro přední soukromé firmy globální ekonomiky napříč spektrem odvětví turismu, které bylo založeno v roce 1990 a má dnes asi sto členů. Posláním WTTC je zvýšení povědomí o plném dopadu cestovního ruchu na ekonomiku a soulad rozvoje turismu a jeho dopadů na prostředí. Angažuje se v programech z oblastí trvale udržitelného cestovního ruchu a ekonomického výzkumu a zdůrazňování pozitivních přínosů turismu.

OECD (organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj) funguje na bázi výborů. Jedním z nich je výbor pro turismus jehož cílem je maximalizace ekonomických a sociálních efektů z turismu, podpora a propagace trvale udržitelného turismu, zlepšení infrastruktury a image destinací a podpora mezinárodní spolupráce v oblasti turismu.

3.6 Zájezd

Pojem zájezd je upraven zákonem č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v cestovním ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon byl novelizován v rámci zákona 214/2006 Sb. a vychází ze Směrnice Evropské unie č. 90/314/EHS o souborných službách pro cestování, pobyty a zájezdy. Zájezdové činnosti se týká i zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Zákon o některých podmínkách podnikání v cestovním ruchu upravuje povinnosti a podmínky pojištění cestovní kanceláře ve vztahu k zájezdům, v občanském zákoníku se nachází úprava v oblasti smlouvy o zájezdu apod.

Zájezd je předem sestavená kombinace alespoň dvou služeb cestovního ruchu, je-li prodávána nebo nabízena k prodeji za souhrnnou cenu a je-li poskytována po dobu přesahující jeden den nebo zahrnuje-li ubytování přes noc. Mezi služby cestovního ruchu patří doprava, ubytování a jiné služby cestovního ruchu, které nejsou doplňkem ubytování nebo dopravy a tvoří významnou část zájezdu, nebo jejichž cena tvoří alespoň 20% souhrnné ceny zájezdu. Kombinace služeb cestovního ruchu prodávaná jinému podnikateli za účelem jeho dalšího podnikání není podle tohoto zákona považována za zájezd (Zákon č. 159/1999 Sb.).

Organizovat a prodávat zájezd smí pouze cestovní kancelář formou uzavření smlouvy o zájezdu, zprostředkovávat prodej zájezdu může i cestovní agentura a to na základě provizní smlouvy.

3.6.1 Dělení zájezdů

Zájezdy se klasifikují podle různých kritérií mezi která patří délka trvání, použitá doprava, sezóna, tematická náplň, způsob přepravy a další.

Délka trvání zájezdu

Dle délky trvání se zájezdy dělí na krátkodobé (do tří dnů) a dlouhodobé (delší než tři dny). Výlet kratší než 24 hodin není podle zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v cestovním ruchu považován za zájezd.

Použitá doprava

Podle použité dopravy rozlišujeme zájezdy autokarové, letecké, vlakové, lodní, vlastním automobilem a s kombinovanou přepravou (kombinace několika druhů přepravy).

Autokarové zájezdy jsou v České republice nejlevnější variantou a proto hojně využívanou. Jsou vhodné zejména pro kulturně poznávací akce.

Pro rychlé překonání velké vzdálenosti jsou nejpříhodnější letecké zájezdy. Velká časová úspora vyváží cenu, která je většinou vyšší než u ostatních druhů dopravy.

Vlakové zájezdy jsou používány na delší vzdálenosti, kde se vyplatí využít lůžkové a lehátkové vozy. V soupravě bývají zařazeny i restaurační a bufetové vozy. Kvůli pohodlí majitelů motorových vozidel jsou na některých trasách využívány autovlaky. Tento typ přepravy je pomalejší a do některých lokalit neexistuje přímé spojení a je nutné kombinovat vlakovou dopravu s jiným druhem dopravy.

Lodní zájezdy jsou atraktivní avšak v našich podmínkách méně rozšířené. České cestovní kanceláře nabízí rekreační plavby po Dunaji a námořní plavby nejčastěji po Středozezemním moři.

Zájezdy vlastními automobily jsou oblíbené zejména pro možnost svobodné volby trasy a zastávek, i když mohou být únavné zejména při přepravě na větší vzdálenosti. Některé cestovní kanceláře nabízí vypracované trasy, pojištění a zabezpečení v případě nehody nebo poruchy a další doplňkové služby.

Kombinovaná přeprava využívá předností jednotlivých druhů dopravy. Jde např. o kombinaci letecké dopravy do zvolené destinace a využití půjčovny automobilů v navštíveném místě (Farková, 2014).

Cestující se rozhoduje pro různé dopravní prostředky či dopravce zejména podle těchto kritérií: doba přepravy, spolehlivost, cena, pohodlí, bezpečnost, kultura cestování, doplňkové služby a informovanost. Další kritérium, které nám může pomoci při rozhodování, je recenze na daného dopravce. Zajímavostí je, že turisté z České republiky jsou zvyklí na dobrou informovanost (jízdní řády) a v zahraničí bývají nepříjemně překvapeni (Zurynek, 2008).

Sezóna

Zájezdy se podle ročních období dělí na letní, zimní a mimosezónní. V Evropských zemích se hlavní letní sezóna odvíjí od školních letních prázdnin, trvá od poloviny června do poloviny září. Zimní lyžařská sezóna je v České republice od konce prosince do konce

března, což je určeno sněhovými podmínkami. V mimosezónním období jsou ceny nižší, než v sezóně. Mimo Evropu se sezóna odvíjí od klimatických podmínek, např. na konci prosince, kdy v Čechách začíná lyžařská sezóna, si můžeme užít horko a koupání ve státech jihovýchodní Asie.

Tematická náplň

Existuje široké spektrum aktivit, které lze během cesty provozovat. Rozlišujeme rekreační zájezdy, kulturně poznávací zájezdy, sportovní a turistické zájezdy, lázeňské a wellness pobyty, loveckou turistiku, gurmánskou turistiku, agroturistiku a další (zájezdy s náboženskou tematikou, zájezdy na výstavy a veletrhy, incentivní a kongresovou turistiku, zájezdy s výukou jazyků, různých sportů a zálib, politický cestovní ruch, disaster (dark) tourism, nákupní zájezdy atd.).

Cílem rekreačních zájezdů je aktivní odpočinek jako např. koupání, procházky v přírodě, různé sporty, vyhlídkové lety, společenské akce apod. Obvykle tento typ zájezdu trvá 7-14 dní a jsou využívány všechny kategorie ubytování.

Kulturně poznávací zájezdy obsahují poznávání atraktivních míst či navštívení kulturních akcí. Program je naplněn prohlídkami architektonických památek, přírodních úkazů, návštěvou muzeí, vystoupení folklorních skupin apod. Obvykle se využívá autokarové dopravy k putovním poznávacím zájezdům, okružním nebo hvězdicovým zájezdům s využitím průvodce a ubytování ve vyšší kvalitě.

Sportovní a turistické zájezdy jsou oblíbené lidmi s cílem rekreačně provozovat určitý sport nebo turistiku. Často bývá využíváno služeb instruktora a půjčovny sportovního náčiní. Důležitá je kvalitní strava a ubytování. Mezi sportovní a turistické zájezdy lze zařadit i geocaching či zájezdy diváků na různé sportovní akce jako například mezinárodní závody, mistrovství, olympijské hry atd.

Lázeňské a wellness zájezdy jsou zaměřeny na zlepšení nebo upevnění zdravotního stavu účastníků. Náplní jsou různé léčebné procedury s využitím přírodních minerálních zdrojů, masáže, zábaly, koupele, lékařské vyšetření, konzultace a podobně. Ubytování a stravování musí být přizpůsobeno možným zdravotním obtížím účastníků. Léčebné pobyty jsou zpravidla organizovány na 3 – 4 týdny a relaxační pobyty na víkend či jeden týden.

Zájemci o lov využívají s oblibou loveckých zájezdů. Do této kategorie spadá i rybolov. Obvykle jsou zájezdy pořádány s průvodcem a možností získat lovecký lístek.

Gurmánské zájezdy jsou využívány s cílem poznávat místní stravu. Nejde pouze o ochutnávání různých specialit, ale například i o pivní či vinné slavnosti.

Agroturistika je bezprostředně spojena s přírodou. Ubytování je venkovského charakteru na různých farmách nebo usedlostech. Náplní programu mohou být vyjížďky do přírody na koních, práce na farmě, ruční výroba různých produktů, zejména potravin, a další aktivity spjaté s venkovským prostředím a přírodou.

Cílem incentivních zájezdů je podnítit zájem o firmu. Firmy vysílají skupiny zaměstnanců do zahraničí na školení, porady či teambuildingové akce. Součástí je i kongresová turistika zahrnující doprovodný program pro vyplnění volného času účastníků (sporty, exkurze, zábavní programy atd.).

Zájezdy s náboženskou tematikou jsou určeny nejen pro věřící, ale také pro zájemce o poznání církevních památek, poutních míst atd. Pro odborníky a vážné zájemce o předváděné produkty nebo služby jsou organizovány speciální zjezdy na výstavy a veletrhy, kde se žádá ubytování ve vyšší kvalitě a různé doplňkové služby.

Zvláštní tematické zájezdy mohou být zaměřeny na výuku různých sportů, jazyků a jiných dovedností. Disaster tourism zahrnuje navštívení míst zasažených přírodní katastrofou, válkou či míst úmrtí slavné osobnosti. Politický cestovní ruch spočívá v účasti na politických sjezdech, mítincích a podobně. Dalším druhem zájezdů jsou nákupní zájezdy, jejichž cílem je nakoupit levněji než v České republice nebo sehnat místní zboží, které je jinde těžko dostupné (Farková, 2014).

Způsob přípravy zájezdu

Podle tohoto kritéria se zájezdy člení na standardní (vypsané) a forfaitové (objednané). Standardní zájezdy jsou připravené předem a údaje o nich uveřejněny v katalogích, nabídkových letácích apod. Forfaitové zájezdy se odvíjí od objednávek zákazníků a jsou tvořeny podle jejich přání.

Další kritéria

Zájezdy můžeme rozdělovat také podle sociologického hlediska (zájezdy zaměřené například na rodiny s malými dětmi či důchodce), geografického hlediska či druhu cestovního ruchu.

4 Vlastní práce

4.1 Všeobecná charakteristika destinace – Peru

Peru (Peruánská republika, República del Perú) je země v Jižní Americe. Jejím hlavním městem je Lima. Sousedí s Ekvádorem, Bolívií, Kolumbií, Brazílií a Chile. Úředním jazykem je španělština. Zejména na venkově a v odlehlých oblastech And a Amazonie jsou používány indiánské jazyky jako je quechua, aymara a další. Peru je rozděleno se na 24 regionů, což je graficky znázorněno v politické mapě Peru uvedené v příloze č. 1. Jako měna je používán Peruánský nuevo sol. Peru se nachází o šest hodin za českým zimním časem a letní čas není využíván.

Dle INEI (Instituto Nacional de Estadística e Informática), což je peruánská obdoba Českého statistického úřadu, se počet obyvatel v roce 2015 odhaduje na 31 151 643 a každým rokem roste o 340 000. Rozloha Peru je 1 285 220 km². Hustota obyvatelstva je tedy 23,7 obyvatel na kilometr čtvereční (INEI, 2015). 90% populace se hlásí ke katolické církvi, v andách doplňuje toto náboženství šamanismus a starobylé tradice.

4.1.1 Selektivní (stimulační) faktory rozvoje cestovního ruchu v Peru

Selektivní (stimulační) faktory rozvoje cestovního ruchu představují vesměs společenské reality a se dělí na objektivní a subjektivní.

Objektivní faktory

Peru má velké nerostné bohatství, ale přesto se počítá mezi chudé státy. Vláda se v historii moc nestarala o blaho obyvatelstva, chudoba je velkým problémem, stejně tak zločinnost, hygiena a narkomafie. S diktátorem v Limě a s hospodářstvím ovládaným cizinci vstoupilo Peru do 20. století jen o málo pokročilejší, než bylo za dnů španělské koloniální vlády. Od roku 1980 je Peru ovládáno jen řádně zvolenými civilisty a země se stala jednou ze stabilnějších demokracií na západní polokouli, která nebrání rozvoji cestovního ruchu.

Jsou patrné velké rozdíly mezi vesnicemi a městy a chudými a bohatými. Na okrajích velkých měst se tvoří slumy, kde je značným problémem znečištění. Těžba nerostných surovin negativně ovlivňuje životní prostředí, stejně tak masový cestovní ruch v okolí nejvýznamnějších památek, jako je Macchu Picchu.

Doporučuje se očkování proti žloutence typu A a břišnímu tyfu a při výpravách do džungle i proti žluté zimnici a malárii (obvykle ale stačí chránit se moskytiérou), někdy je také doporučováno očkování proti žloutence typu B.

S chudobou souvisí i fakt, že ekonomicky činných je jen 54,1% obyvatel. V roce 2012 bylo v zemi napočítáno 6,2% analfabetů (LATINOTRAVEL, 2016).

Nikde z vodovodu v Peru neteče pitná voda, ta se musí kupovat v lahvích. Některé hotely disponují velkými chladírnami vody a dovolují turistům si zdarma lahve naplnit. V levnějších restauracích je vhodné se vyhnout ledu. Ve velkých městech je nejlepší v případě nouze jednat s turistickou policií, která nosí modré uniformy, oproti běžným policistům se zelenými uniformami.

Dle ministerstva zahraničních věcí je nadpoloviční většina peruánské populace soustředěna v oblasti pobřeží, asi třetina populace je situována v metropolitní oblasti Lima-Callao a největší oblast Amazonie je osídlena jen řídce (MZV, 2015).

Subjektivní faktory

Mezi subjektivní faktory ovlivňující cestovní ruch jsou řazeny psychologické pohnutky ovlivňující poptávku po cestovním ruchu jako je například reklama, móda, propagace a další.

Trendem posledních let se stalo navštěvování méně známých a odlehlejších destinací. Někteří turisté se na klasických místech pro trávení dovolené nudí nebo jim vadí přelidněnost nejznámějších a turisticky nejvyužívanějších míst. Proto vyhledávají zájezdy např. právě do Peru.

Cestovní kanceláře však bohužel vykazují v posledních letech pokles zisků z důvodu větší samostatnosti cestovatelů. Mnoho turistů se rozhodne vyrazit na dovolenou bez přičinění cestovní agentury, tzv. „na vlastní pěst“.

Za módní atraktivity cestovního ruchu v Peru lze považovat hlavně incké památky, zejména Machu Picchu, a přírodní oblasti vhodné k horské turistice (např. okolí Huascaránu) nebo k výpravám do pralesa.

4.1.2 Lokalizační faktory rozvoje cestovního ruchu v Peru

Lokalizační faktory rozvoje cestovního ruchu tvoří fyzickou základnu pro uspokojování poptávky po cestovním ruchu. Dělí se na přírodní podmínky a atraktivity a společenské podmínky a atraktivity.

Přírodní podmínky a atraktivita

Cestovní ruch v Peru ovlivňují klimatické poměry, hydrologické poměry, reliéf a morfologické poměry i fauna a flóra.

Klimatické poměry

Klimatické poměry v Peru jsou velmi rozdílné v různých oblastech. Peru je zahrnuto do elitní skupiny zemí, jež mají nejvíce rozdílných přírodních charakteristik, vyskytuje se zde totiž 84 ze 104 ekosystémů, které charakterizují fyzické a klimatické podmínky naší planety.

Léto trvá v Peru od půlky prosince do března a zima od června do září. V Limě teplota v létě přesahuje 26 °C jen výjimečně a v zimě klesá až na 14 °C. Vlhkost vzduchu dosahuje během zimních měsíců až 99%. Charakteristický je kontrast mezi vlhkostí vzduchu a množstvím srážek, které dosahují maximálně 51 mm ročně. Období dešťů probíhá od konce prosince do února. V pralese bývá v říjnu (nejteplejší období v této oblasti) i více než 40 °C, prší celý rok, naměřené srážky dosahují až 5 000 mm ročně (Farfánová Barriosová, 2005). V horách trvá období sucha od května do října, kdy noční teploty klesají pod bod mrazu.

Nejvhodnější období pro návštěvu Peru je pro české turisty a cestovatele květen či září, popřípadě i říjen a listopad.

Reliéf a morfologické poměry

V Peru se nachází tři velmi rozdílné geografické oblasti, táhnoucí se rovnoběžně od severu k jihu. Je to poušť, zabírající celé tichomořské pobřeží, skoro sedm tisíc metrů vysoké štíty And tyčící se ve středu země a na východ od nich se rozkládá Amazonský prales.

Poušť Sechura, která u hranic s Chile přechází v poušť Atacama, má různou šířku. Na severu až 170 km, ve středu blízko Limy asi jen 30 km, u města Arequipa místy úplně mizí, protože svahy hor zasahují až k moři, ale pak bez přerušení pokračuje do Chile. Je to jedna z nejsušších pouští na světě, na některých místech už nepršelo více než sto let. Turisté se zde často věnují sandboardingu či jízdě v buginách.

Na území Peru se rozkládá střední část Andského pohoří čili Centrální Andy, skládající se ze Západní (Černé a Bílé), Střední a Východní Kordillery. Více než třicet štítů v těchto horách přesahuje svou výškou šest tisíc metrů, některé z nich jsou pokryté ledem,

a stávají se cílem mnoha horolezců. V Peru je rozšířena i horská turistika (Inca Trail, Salcantay Trek atd.), cyklistika, paragliding, jízda na koni a lyžování na ledovcích.

Nejvyšší horou v Peru a i celém tropickém pásu zeměkoule je dvouvrcholový Huascarán, jehož vyšší vrchol měří 6 768 m což je o 113 metrů více než druhý vrchol. Huascarán je zapsaný v Seznamu UNESCO (Vejražka, 1995).

Hora Alpamayo získala v různých anketách titul nejkrásnější hora na světě a Artesonraju si vybrala jako logo slavná hollywoodská společnost Paramount. Další známé vrcholy v těchto horách jsou Huandoy, Copa Grande, Mt. Salkantay, Chinchey, Hualcán a Santa Cruz.

U města Arequipa se nachází sopka Misti (5821 m). Další sopky tohoto kraje jsou Mismi, Ubinas, Chachani, Nevado Sabancaya, Ampato, Hualca Hualca, Huaynaputina, Tutupaca, Yucamane a další. Velmi známá část těchto hor je také údolí řeky Colky, které se zužuje a tvoří kaňon Colca s průměrnou hloubkou 3 400 m (Farfánová Barriosová, 2005).

Je třeba si dát pozor na velké převýšení, někteří trpí na nevolnost a bolest hlavy. Je vhodné chodit pomalu, případně si na chvíli zdřímnout při náhlé velké změně nadmořské výšky, pít maté de coca nebo si zakoupit lék proti soroche (nemoci z nadmořské výšky).

Tufitické pískovce v oblasti Cumbemayo u Cajamarky tvoří výrazná skalní města, která jsou také turistickým lákadlem, několik ploch je pokryto petroglyfy.

Amazonský prales má rozlohu přes 5 500 000 km², z toho na území Peru spadá 70 milionů hektarů. Tato vrcholná oblast biodiverzity je na mnoha místech chráněna prostřednictvím národních parků a rezervací. Národní park Río Abiseo má rozlohu skoro tři tisíce čtverečních kilometrů, národní park Manú a přilehlá rezervace Manú je oblíbená mezi turisty. Národní parky Manú a Río Abiseo jsou zapsané v Seznamu UNESCO. Další významné přírodní oblasti jsou rezervace Pacaya-Samiria, NP Huascarán, NR Pampa Galeras a NP Junín. Městečko Iquitos na břehu Amazonky je ústřední turistický bod amazonské nížiny, odtud se nejčastěji vychází na túry do pralesa a jsou zde situované nejlepší ubytovací kapacity.

Poblíž řeky Napy postavili ochránci přírody 805 metrů dlouhou stezku v korunách stromů tvořenou plošinami spojenými lanovými mosty. Stezka dává jedinečný vhled

do horní části deštného pralesa, kde lze pozorovat rostliny a zvířata, které jinde nežijí. Další, i když menší, podobné stezky se nachází u řeky Madre de Díos nebo Tambopata.

Hydrologické poměry

V Peru pramení největší řeka světa Amazonka. Její pramen se nachází ve dvou ledovcových jezírkách na svazích hory Mismi, tyto vody se spojují s dalšími řekami a teprve od soutoku Ucayali s Maraňonem řeka dostává jméno Amazonka. Protéká skoro celou zemí od jihu k severu, v nejširších místech dosahuje šířky až 5 km (Janský, 2004).

Všechny velké řeky tohoto kraje se v období od listopadu do dubna rozvodní a zaplaví pralesní nížinu mnoho kilometrů okolo. V rozvětvených deltách řek Tumbes a Zarumilla je mnoho mangrovových porostů, zdejší moře je teplé a vyskytuje se tu mnoho druhů ryb. Na některých tocích jsou vodopády (např. Gocta) a peřeje (např. Pongo de Manseriche). Region Huánuco je četnými vodopády známý.

Další velké řeky v Peru jsou Perené, Urubamba, Ene, Madre de Díos, Rímac, Chili a Moche. Na jižní straně řeky Urubamby se rozkládají solné doly. Na vrcholu údolí vyvěrá horký pramen plný rozpuštěné soli a plní více než 5 000 solných pánví. Řeka Santa je celoročně využívána pro rafting, především sjezdy druhé třídy, stejně tak Urubamba. Přes řeku Apurímac vede lanový zavěšený most, jakých se používalo v dobách inků stovky, tento jediný se ale zachoval díky každoroční přestavbě a slouží cestovnímu ruchu a místním obyvatelům.

Pouze 7% délky pobřeží omývá teplé moře, 93% omývá moře tmavé, studené a bouřlivé. Na koupání není příliš vhodné. Bez neoprenu je možné se koupat pouze dva měsíce v roce. Oceňují ho ale surfaři.

Na náhorní plošině Collaa (zvané Altiplano) ležící ve výšce přesahující 3000 m se nachází jezero Titicaca. Je to nejvýše položené splavné jezero na světě. Se svou rozlohou 8 380 čtverečních kilometrů je největším jezerem Jižní Ameriky. Na peruánském území ale leží jen 4 996 km², zbytek patří Bolívii. Na jezeře je řada ostrovů a ostrůvků, je napájeno pětadvaceti řekami, ale vytéká z něj jen jedna. Velmi atraktivní jsou plovoucí rákosové ostrovy Los Uros. Cestovní kanceláře organizují pobyty v ostrovních rodinách. Na břehu jezera se nachází hlavní město regionu Puno (Farfánová Barriosová, 2005).

Jezírka Llanganuca a dalších 260 jezírek s tyrkysovou vodou nacházejících se v Andách v nadmořské výšce více než 4 000 m, jako např. Laguna Parón,

Arapa, Yapupampa, Paca či Parinacochas jsou také velkým lákadlem pro turisty. Po severním břehu Llanganuca vede jeden z nejproslulejších treků jménem Santa Cruz.

V Peru se nachází i mnoho termálních pramenů, například u měst Tumbes a Tacna či v údolí Río Calientes, kde jsou desítky malých gejzírů. V jejich okolí vznikají často lázně, např. Churín či Baños del Inca, které patří k nejvydatnějším termálním prameništím Ameriky. Na vodě, která tu vyvěrá, mají poloviční podíl prameny Los Tragaderos, významné jsou také prameny Los Perolitos. V údolí řeky Colca vyvěrá několik horkých pramenů a v jednom případě horká voda stříká v gejzíru. V krajině činných sopek u města Candarave také stříkají gejzíry a ze země stoupá pára (Plešinger, 2010).

Fauna a flóra

V celém Peru, nejen v pralese, se vyskytuje více živočišných druhů a rostlin než kdekoliv jinde na světě. Žije zde 1 715 druhů ptáků (více než v celé Evropě), 461 druhů savců, z toho 164 druhů netopýrů, 692 druhů plazů a obojživelníků a 1800 druhů ryb. Roste zde 40 000 až 50 000 druhů rostlin, z toho více než 3 000 druhů orchidejí a 1 000 druhů kapradin. V Peru žijí také desítky milionů druhů hmyzu, např. vesnice Pakitza drží světové prvenství v počtu druhů motýlů (Farfánová Barriosová, 2005).

V pralese roste mnoho druhů stromů, lián, orchidejí, bromélií a dalších rostlin. Stromy dosahují výšky přes 50 metrů. Také zde žije velké množství hmyzu, jedovatých hadů a pavouků. Prales je také domovem opic. Po pralesních stezkách se pořádají výpravy většinou s místními průvodci, kteří upozorňují turisty na zajímavosti. K vidění zde jsou stromy s deskovitými externími kořeny, jako jsou ceiby a fikusy, i „krácející“ palmy rodu *Socratea* s venkovními kuželovitými kořeny. Za zmínku stojí také Viktorie královská - největší leknín na světě, jehož listy unesou až 60 kilogramů, či anakonda dorůstající délky 10 metrů.

V kaňonu Colca žije majestátní andský kondor (*Vultur gryphus*), jehož rozpětí křídel dosahuje až tří metrů. Váží až patnáct kilogramů. V kaňonu Colca se tento druh tak rozšířil, že se stal nejpříhodnějším místem na zemi pro jejich pozorování. Pozorovat lze i spoustu dalších druhů ptáků hnízdících v tomto kaňonu (Jenkins, 2007).

Z Callaa jsou pořádány výpravy lodí na Islas Palomino, kde turisté mohou pozorovat lachtany hřívnaté, známé jako lvouny, nebo se mezi nimi vykoupat v neoprenovém obleku. Žije tu i množství mořských ptáků jako jsou kormoráni nebo pelikáni. V El Nuro se lze vykoupat nebo potápět se želvami. Dalším vhodným

místem pro pozorování zvířat jsou mangrovníky Manglares de Puerto Pizzaro, Islas Ballestas či poloostrov Paracas. Z Paracasu se pořádají výpravy na loďkách, kdy se dají vidět kromě zvířat i geoglyfy na severní části poloostrova. K pozorování motýlů je vhodné Pilpintuwasi.

V peruánských horách žijí čtyři druhy jihoamerických velbloudovitých zvířat, lama, alpaka, vikuňa a guanako. Lama a alpaka byly zdomestikovány, zatímco guanako a vikuňa žijí v podstatě divoce. Vikuní vlna je pokládána za nejjemnější na světě, k pozorování těchto divokých lam je možné v rezervaci Pampa Galeras de Barbara d'Achille na jihu regionu Ayacucho a v některých dalších rezervacích.

Společenské podmínky a atraktivita

Mezi společenské podmínky a atraktivita se řadí kulturně-historické památky, kulturní zařízení, kulturní, náboženské a jiné akce a také sportovní a zábavní zařízení a akce.

V Peru se často pořádají průvody, lidové slavnosti, karnevaly, folklórní tance atp. Jednou ze slavností je Fiesta de les Cruces, svátek křížů. Kromě procesí křížů je mezi turisty oblíbený i tanec s nůžkami, který se tančí při všech významných folklórních představeních. Hlavní oslavou je Incká slavnost Inti Raimi, která se koná 24. června, dříve šlo o náboženskou záležitost, dnes se slavnost stává spíše výpravným představením pro turisty. 28. července se v celém Peru konají oslavy dne nezávislosti. V únoru probíhá v Punu svátek Panny Marie Candelaire. V Ice se koná zajímavý dvoutýdenní festival v čase vinobraní, v březnu.

Každoročně 13. října se pořádá setkání věřících a pouť na poutní místo Ayabaka, které kromě věřících přitahuje i turisty, dalším významným poutním místem je památná hora El Baúl či vesnička Mahuayani.

Cestovní kanceláře pořádají organizované návštěvy indiánských kmenů, např. kmene Jagua. Indiáni často předvádí turistům své tance, lov foukačkou a prodávají šperky a jiné suvenýry.

Mezi městy Nazka a Palpa jsou rozlehlé pouštní pláně pampa de San José a pampa Jumana, kde je soustředěn největší počet enigmatických kreseb, čar a přímek, které je možné spatřit jen ze vzduchu. Jsou pořádány vyhlídkové lety kolem těchto obrazců. Podobné geoglyfy se nachází i na kopcích v jiných částech Peru (Reinhard, 1986).

V Peru se nachází i desítky známých pohřebišť. Efektní je sarkofágová stěna Carajía, pohřebiště Chauchilla, Sillustani nebo pohřebiště v národním parku Río Abiseo. Nevykradený hrob močického Pána ze Sipánu se stal celoamerickým archeologickým objevem 20. století. V Sipánu byly nalezeny i další velmi bohaté hrobky plné zlatých předmětů. Na místě jsou v hrobech uloženy atrapy, originály koster jsou uloženy v muzeu Pána ze Sipánu ve městě Lambayeque. Museo Tumbas Reales de Sipán je považováno za nejlepší muzeum peruánského severu.

Čtvrť Belén ve městě Iquitos je známá jako „peruánské benátky“. Sídliště je postaveno kompletně na vodě a přeprava je možná jen na loďce (Bryant, 2003).

Hlavní město Lima je centrem kultury a zábavy, známí tanečníci vystupují například ve známé hale Bristats de Titicaca. V Limě se také nachází významná archeologická muzea. Nejvýznamější je Národní muzeum antropologie a archeologie. Další významná muzea jsou Muzeum zlata a Museo Arqueológico Larco Herrera, které je ukázkou výtvorů severoperuánských kultur. Nejvyhledávanější částí tohoto muzea se stala sbírka močické erotické keramiky (Higgins, 2005).

Architektonické památky

Na území Peru je velké množství architektonických památek z mnoha historických období. Nejznámější indiánskou kulturou z Peru jsou Inkové, ale ještě před nimi obývalo území Peru mnoho jiných indiánských kmenů, jako např. Mochikové, Čačapojové, Chancayové, Huariové, Čimúové, Čankové a Lambayekové. Nejstarší památkou v Peru jsou skalní malby staré devět až deset tisíc let nalezené v jeskyni poblíž Toquepaly, což je největší peruánský měděný důl. V době kolonizace v šestnáctém století dorazili do Peru Španělé a zanechali po sobě hlavně katolické kostely a další koloniální památky.

Největší komplex prehistorických pyramid v celé Jižní Americe je Túcume, kde se nachází 26 komolých pyramid, největší z nich Huaca del Sol má základnu dlouhou 700 m. Batán Grande je komplex sedmnácti komolých pyramid z cihel sušených na slunci vzdálený asi deset kilometrů od Túcume (Heyerdahl, 1995). V regionech La Libertad a Lambayeque lze nalézt další pyramidy z cihel ze sušeného bahna starých až 2 000 let.

Svatyně Chavín de Huántar s proslulým sloupem Lanzón stará skoro 3 000 let je prvořadou archeologickou lokalitou v rámci celé Ameriky. V Kuélapu stojí citadela z devátého století našeho letopočtu vybudovaná Čačapoji, která je jednou z nejmohutnějších staveb indiánské Ameriky, délka citadely je přes 600 metrů, šířka

120 metrů a vnější stěny dosahují výšky 19 metrů. V Kuélapu se nachází i další pozoruhodné stavby jako je například El Tintero (Plešinger, 2010).

Největší čimúckou památkou jsou zbytky města Chan Chan, které leží blízko dalšího významného města Trujillo. Město Chan Chan je zapsané v Seznamu UNESCO, protože jde o nejrozlehlejší komplex hliněných staveb na světě. Hradby mají délku 15 kilometrů, ale pouze jediný vchod.

Mezi světové dědictví v Seznamu UNESCO jsou zapsané i Lima, Arequipa, Cuzco, Machu Picchu, archeologické naleziště Chavín a petroglyfy na planině Nazca (Holeček, 2005). V těchto městech, ale i v dalších jako například Cajamarca s archeologickým komplexem Cumbemayo, je situováno množství historických památek. Některé bohužel byly zničeny při několika ničivých zemětřeseních, která zasáhla Peru. Poslední zasáhlo Peru v roce 2007 a bylo při něm zničeno téměř 100 000 staveb. Nejhůře zasažené bylo město Pisco, kde byla většina budov poničena natolik, že je bylo nutné strhnout. Blízko Cuzca se nachází zbytky gigantické pevnosti Sacsayhuamán. Za zmínku stojí i archeologické naleziště Pisac, město Juliaca, Tacna či chrám Raqui.

Asi nejznámější architektonickou památkou v Peru je Machu Picchu. Jedná se o ruiny inckého města nacházející se na horském sedle nad řekou Urubamba asi 80 kilometrů od Cuzca. Tyto ruiny se rozkládají se na území asi 5 km² (Reinhard, 2007).

Toto místo je velmi frekventované a kvůli negativnímu dopadu turismu bylo rozhodnuto peruánskými úřady omezit maximální možný denní počet návštěvníků na 500, v roce 2007 dosahovala návštěvnost až 5 000 návštěvníků denně.

Na Inca Trail, pěší pochod po staré incké cestě, který vede z Cuzca, se tvoří pořadníky a není možné ho absolvovat bez průvodce (Danbury, 2006). K dopravě na Machu Picchu je využíváno i železnice. Na oba vrcholy – Machu Picchu i Huyana Picchu, které poskytují pěkné výhledy a jsou vhodné k vyhnutí se velkým davům ostatních turistů, lze vyšplhat bez horolezecké výbavy.

Další inckou pevností turistického významu je Ollantaytambo. Chrám Slunce v citadele Ollantaytambo má zeď z šesti gigantických monolitů a je záhadou, jak byly na místo dopraveny.

Velice zajímavou ukázkou toho, jak Španělé dokazovali svou nadvládu nad Inky, je Vilcashuamán v kraji Ayacucha. Je to katolický kostel postavený přímo na inckém

chrámu. Klášter a kostel Santo Domingo v Cuscu byl také postaven španěli na zbytcích incké svatyně slunce, jejíž jméno bylo Coricancha. Největší koloniální stavba v Peru, pevnost San Felipe, je situována v Callau, Lidském přístavu. V celém Peru jsou stovky katolických kostelů z doby kolonizace, například v malém městě Ayacucho se jich nachází 33. U města Ayacucho leží i rozlehlé zbytky hlavního města předincké civilizace Huariů.

Z novodobých staveb nelze opomenout dvoupodlažní železný dům Casa de Fiero, postavený Gustavem Eiffelem ve městě Iquitos. Než se proslavil ve Francii stavbou Eiffelovy věže, navrhoval budovy, mosty a kašny v celé Amazonii, například ve městech Tacna a Moquegui, dále most Bolívar a původní trh San Camilo v Arequipě (Rachowiecki, 2010).

4.1.3 Realizační faktory rozvoje cestovního ruchu v Peru

Realizační faktory rozvoje cestovního ruchu umožňují dosáhnout cíle cestovního ruchu pomocí dopravy a využít na místě kapacity ubytovacích, stravovacích a jiných zařízení. Dělí se na komunikační (dopravní) předpoklady a materiálně technickou základnu.

Komunikační (dopravní) předpoklady

Veškeré mezinárodní lety ze Severní Ameriky a Evropy míří pouze do Limy, je třeba se rozhodnout, jestli se vydat směrem na sever nebo jih země. Cesta autobusem trvá na každou stranu dvacet hodin a je neefektivní snažit se během jedné návštěvy Peru prozkoumat sever i jih země. Z Limy je provozována místní letecká přeprava do dalších velkých měst, ale místní letecké společnosti prodávají více letenek než je míst v letadle, a proto je třeba si nechat let potvrdit.

Infrastruktura v Peru není příliš rozvinutá, do některých odlehlých oblastí je možno se dopravit pouze lodí či letadlem, nevedou tam žádné cesty. Nejvýznamější silnice Peru Panamerikana propojuje v severojižním směru všechny tři Ameriky. V Peru sleduje rovnoběžně pacifické pobřeží. Turistům se nevyplatí cestovat autem, půjčovné je v Peru velmi drahé a také hrozí větší riziko přepadení.

V pralese lze cestovat pouze lodí. Pro lodní dopravu jsou významné pacifický přístav Paita, přístav Callau a další. Lodní cesty vedou po velkých řekách jako je Amazonka, Ucayali, Maraňon atd. Lodní doprava se využívá i na jezeře Titicaca.

Ve městech funguje hlavně autobusová doprava a taxi. Krátké jízdy po městě stojí okolo jednoho dolaru (2-3 nuevo solů) s výjimkou Limy, kde je cena dvojnásobná. Taxikářům není zvykem dávat spropitné. Meziměstské autobusové linky jsou frekventované a stojí okolo dvou dolarů za hodinu cesty. V horách se chodí pěšky a je možnost zaplatit si služby průvodce, kuchaře a lamy, muly, osly či koně nesoucí náklad. Nosičům se dává spropitné 50 centů za zavazadlo, průvodci 1-2 dolary při krátkém výletě a 5-10 dolarů za celý den, vodiči zvířat a kuchaři obvykle dostávají spropitné asi 15% jejich mzdy.

V horách ve středním Peru vede železnice z Limy do města Huancaya. Do roku 2006 to byla nejvýše položená železnice na světě (roku 2006 překonala tento rekord o 200 metrů trasa spojující Tibet se zbytkem Číny). Soupravy musí překonat velké převýšení, trať je velmi obtížná, v některých zatáčkách se vlak nemůže otočit, ale musí zacouvat na pomocnou slepou kolej, na trati je také řada zajímavých tunelů a mostů (Plešinger, 2010). Další vlakové spoje vedou z Cusca k Machu Picchu a do Puna.

Materiálně technická základna (ubytovací a stravovací zařízení)

Ubytovací možnosti se v Peru značně různí, od mnoha nepříliš kvalitních ubytoven se společnými sprchami (okolo tří dolarů za osobu), až po luxusní hotely, kde cena pokoje může přesahovat tisíc dolarů. V nejdražších hotelech účtují 10% přírážku za služby, levnější hotely se tímto nazatěžují. Některé penziony jsou zaměřeny speciálně na Čechy, jeden takový se nachází v Huarázu a jmenuje se Gledel.

V malých městech je nejpříhodnější využívat hotelových restaurací. Pro spořivé cestovatele je vhodné el menu de día (denní menu), což je jídlo o dvou až třech chodech za poloviční cenu oproti minutkám. Se sehnáním snídaně může být problém, jelikož restaurace neotevívají před devátou hodinou ráno, pouze lepší hotely zahrnují snídani v ceně. Večeře se podávají pozdě, až okolo půl deváté.

V lepších restauracích je v účtu zahrnuta 19% daň a 10% spropitné, běžné je přidat dalších 5%. V levných podnicích se spropitné neúčtuje ani neočekává, avšak dát číšníkovi pár mincí je považováno za hezké gesto (Rachowiecki, 2010).

Historie a současný stav cestovního ruchu v Peru

Americký archeolog Hiram Bingham odstartoval éru peruánské turistiky v roce 1911, když objevil zapomenuté Machu Picchu. Peruánská turistika dosáhla svého

vrcholu ale až s koncem dvacátého století. V tu dobu přispěl k turistické infrastruktuře země rozkvět malých hotelů a chat v džunglích, lepší místní letecká doprava a nové luxusní vlaky skrze Andy. Pořád je však mnoho prostoru pro růst. Spousta nejzajímavějších peruánských míst jako např. pevnost Kuélap a mnohé z nejlepších amazonských parků stále leží výrazně stranou od hlavních turistických tras.

Cestovní ruch v Peru se tedy teprve rozvíjí. Jádry rozvoje jsou velká města, především hlavní město Lima s letištěm, které je nevyhnutelnou přestupní stanicí pro proniknutí turistů na území Peru, přístavní města s bohatou historií, stavební pozůstatky kultur původních indiánských obyvatel a atraktivní horské masivy. Cestovní ruch v Peru má zatím velmi nerovnoměrné rozložení, ale příznivé předpoklady pro další rozvoj, typický je bodový charakter rozmístění cestovního ruchu. Důvody pro menší stupeň rozvoje cestovního ruchu jsou odlehlost, slabá kapacita a úroveň služeb i obtíže s hygienou v tropickém podnebném pásu (Holeček, 2005).

Je rozvíjena spolupráce Peru s Českou Republikou v oblasti turistického ruchu. Obě strany reagovaly na zvýšení vzájemného turistického ruchu podpisem Memoranda o porozumění a spolupráci mezi odpovědnými ministerstvy v roce 2007 (MZV, 2015). Dle peruánského ministerstva pro zahraniční obchod a turismus se za posledních 5 let počet českých turistů v Peru více než ztrojnásobil. V roce 2013 navštívilo Peru celkem 4 336 českých turistů, což bylo opět o něco více než v roce 2012 (3 568), oproti tomu v roce 2014 došlo k poklesu počtu českých turistů (3 659) (MINCETUR, 2016).

4.2 Analýza nabídky cestovních kanceláří v České republice

Tato analýza se pokouší zachytit všechny cestovní kanceláře na českém trhu, které poskytují zájezdy do Peru v roce 2016. Jelikož Česká republika disponuje velmi širokou sítí cestovních kanceláří (více než 1000), nemusí být tento výčet zcela stoprocentní. Podrobněji rozebrané jsou hlavně zájezdy velkých a významných cestovních kanceláří, nebo těch cestovních kanceláří, které se specializují na Jižní Ameriku a exotické zájezdy. Informace byly získány na internetových stránkách jednotlivých cestovních kanceláří a dotazováním pomocí telefonických rozhovorů.

V České Republice nabízí v roce 2016 zájezdy do Peru tyto cestovní kanceláře:

- Adventura, s.r.o.
- Cestovní kancelář ALPIN-TOUR, s.r.o.

- Alvarez, s.r.o.
- AMERICA TOURS, v.o.s.
- Cestovní kancelář S. E. N., s. r. o.
- CK Livingstone, s. r. o.
- Kudrna, s. r. o.
- CK Karavela, s.r.o.
- ALPINA cestovní kancelář, s.r.o.
- CK MAYER & CROCUS s.r.o.
- Jiří Erben - CK Poznání
- CK-Rajbas – Outdoor Travel, s.r.o.
- Cestovní kancelář PangeoTours a.s.
- FIRO-tour a.s.
- Dušan Porada – CK TAM TAM
- Latintour s.r.o.
- CK Erika, s. r. o.
- Cestovní kancelář Reina Travel s.r.o.
- EMMA Agency spol. s r.o.
- China Tours, s.r.o.
- Cestovní kancelář Halmatour, Růžena Halmanová
- CK Fatima s.r.o.
- ČEBUS, cestovní kancelář, s.r.o.
- Cestovní kancelář IRRA s.r.o.
- CK PALMERA – Jiří Harajda
- CK Arcadia Air, s.r.o.
- GEOPS - CESTOVNÍ KANCELÁŘ, s.r.o.
- Čedok, a.s.
- Delfin travel, s.r.o.
- ESO travel, a.s.
- Marco Polo International, s. r. o.
- MONOÏ spol. s r.o.
- Cestovní kancelář NOMÁD, s. r. o.

- CK Siam Travel International, s.r.o.
- Simon Tourist, s. r. o.
- CK Soleada, s. r. o.
- CK Viva Travel (Ing. Karel Topič)

Některé další CK jsou ochotny sestavit zájed do Peru podle individuálních požadavků klienta na zakázku, např. Sun Adventure, s. r. o.; Extrem tour, s. r. o.; REDOK TRAVEL, s.r.o.; CK UnitravelGroup, s. r. o.; CK Louda Tour, s. r. o.; GOOD PLACES s.r.o. atd.

Cestovní kancelář S. E. N., s. r. o.

Cestovní kancelář S. E. N., s. r. o. nabízí zájezdy do Peru jen ve spojení s návštěvou i dalších zemí, délka zájezdů se pohybuje v rozmezí 14 – 21 dní, kromě prosince, ledna a června probíhají zájezdy po celý rok. Ceny se pohybují v rozmezí cca 80 000,00 Kč – 150 000,00 Kč. Tyto zájezdy jsou uvedeny v tabulce č.1 na následující straně.

Trasa zájezdů č. 1 a č. 2 je naplánována přes peruánské lokality *Lima – Cuzco – Machu Picchu – Titicaca*. V Limě je plánována prohlídka města a ochutnávka peruánské kuchyně, po krátkém letu do Cuzca proběhne prohlídka ruin v okolí města a následně i prohlídka samotného města. K ruinám Machu Picchu jsou účastníci zájezdu dopraveni vlakem. Následuje přesun peruánským venkovem k jezeru Titicaca a návštěva plovoucích ostrovů Los Uros. Poté zájezd pokračuje do Bolívie.

Trasa zájezdů č. 3 a č. 4 v Peru je *Lima – Islas Ballestas – Nazca – Arequipa – Titicaca – Cuzco – Machu Picchu*. V Limě opět proběhne nejprve prohlídka metropole, poté následuje odjezd do Pisca odkud návštěvníci vyrazí na výlet na člunech na Islas Ballestas, další výlet je plánován v Nazce. Jde o přelet malým letadlem nad obrazci v poušti. Dále je na programu zájezdu prohlídka města Arequipa a přesun k Jezeru Titicaca, kde proběhne výlet na ostrovy Los Uros. Zájezd pokračuje v Bolívii a poté se trasa obrací zpět do Peru, do Cuzca. Po prohlídce města a jeho okolí se turisté vlakem přesunou k Machu Picchu a zvolí pěší výstup až k ruinám nebo si připlatí za mikrobus. Po prohlídce ruin proběhne letecký přesun zpět do Limy.

Zájezd č. 5 má trasu stejnou jako zájezdy č. 3 a č. 4, jen z Machu Picchu pokračuje přeletem do přístavu *Puerto Maldonado*, odkud se vyjíždí na tříhodinovou plavbu lodí po řece Tambopata, při které účastníci zájezdu mohou pozorovat faunu a flóru. Následuje

noční výlet do pralesa a ráno pak další, delší pěší výlet do pralesa k laguně a projížďka na člunech s pádly. Večer je naplánováno pozorování kajmanů na březích řeky a ráno návrat do Limy (CK S. E. N., 2016).

Tabulka č. 1: Zájezdy do Peru nabízené CK S. E. N. v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Chile, Peru , Bolívie	6. 5. - 21. 5.	16 dní	79 988,00 Kč
		26. 8. - 10. 9.		
		6. 11. - 21. 11.		
2	Peru , Bolívie, Chile, Argentina, Paraguay, Brazílie, Uruguay	28. 8. - 25. 9.	29 dní	116 055,00 Kč
		6. 11. - 4. 12.		
		7. 12. - 4. 1.		
3	Ekvádor, Galapágy, Peru , Bolívie	12. 3. - 1. 4.	21 dní	153 616,00 Kč
		19. 4. - 9. 5.		
		18. 7. - 7. 8.		
		5. 10. - 25. 10.		
4	Peru , Bolívie	27. 10. - 16. 11.	14 dní	81 176,00 Kč
		15. 2. - 28. 2.		
		19. 3. - 1. 4.		
		26. 4. - 9. 5.		
		25. 7. - 7. 8.		
		10. 8. - 23. 8.		
5	Peru , Bolívie, Amazonie	12. 10. - 25. 10.	17 dní	97 156,00 Kč
		3. 11. - 16. 11.		
		15. 2. - 2. 3.		
		19. 3. - 4. 4.		
		26. 4. - 12. 5.		
		25. 7. - 10. 8.		
		10. 8. - 26. 8.		
12. 10. - 28. 10.				
3. 11. - 19. 11.				

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.cksen.cz

CK Livingstone, s. r. o.

CK Livingstone, s. r. o. nabízí také zájezdy do Peru jen v kombinaci s další zemí. Délka zájezdů se pohybuje od 17 do 26 dní, ceny v rozmezí cca 80 000,00 Kč – 110 000,00 Kč. Ceny zájezdů nezahrnují vstupné do některých památek a spropitné průvodcům a řidičům. Tyto zájezdy se konají v termínech od dubna do prosince a jsou uvedené v tabulce č. 2. Kromě připravených zájezdů nabízí tato cestovní kancelář možnost

vytvořit zájezd na zakázku dle individuálních požadavků klienta, specializuje se na malé skupiny turistů.

Tabulka č. 2: Zájezdy do Peru nabízené CK Livingstone v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru, Bolívie, Argentina, Brazílie	26. 4. - 21. 5.	26 dní	95 900,00 Kč
		12. 10. - 6. 11.		96 900,00 Kč
		2. 11. - 27. 11.		
2	Peru, Bolívie - původní incká říše	15. 4. - 6. 5.	22 dní	81 900,00 Kč
		6. 8. - 27. 8.		85 400,00 Kč
		17. 9. - 8. 10.		83 600,00 Kč
3	Peru, Bolívie - Andy a džungle	30. 6. - 25. 7.	26 dní	97 900,00 Kč
4	Peru, Bolívie, Chile	4. 8. - 26. 8.	23 dní	90 900,00 Kč
5	Peru, Bolívie, Argentina, Brazílie, Uruguay	8. 4. - 24. 4.	17 dní	106 900,00 Kč
		6. 5. - 22. 5.		
		23. 9. - 9. 10.		
		13. 10. - 29. 10.		

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.livingstone.cz

Trasa prvního zájezdu přes Peru je *Lima – Paracas – Islas Ballestas – Nazca – Cuzco – Ollantaytambo – Machu Picchu – Titicaca*. V Limě je naplánována prohlídka města, v Paracasu dle časových možností buď návštěva archeologického komplexu Pachacamac nebo přírodní rezervace Paracas, dále proběhne výlet na Islas Ballestas a přelet nad obrazci Nazca. Blízko Nazcy turisté navštíví i pohřebiště Chauchilla, poté proběhne přesun do Cuzca. Po prohlídce města zájezd pokračuje posvátným údolím do Ollantaytamba, kde pokračuje prohlídkou okolních památek. K Machu Picchu se účastníci zájezdu přepraví vlakem. Tam je naplánována prohlídka ruin, výstup na jednu z okolních hor podle volné kapacity a večerní koupání v termálních pramenech Aguas Calientes. Následuje návrat do Ollantaytamba, výlet do solného kaňonu Salinas de Maras, návštěva dalších okolních památek a Incké laboratoře na výzkum plodin Moray, ukázka barvení vlny a zajímavý trh. Trasa zájezdu vede zpět do Cuzca, kde proběhne návštěva trhu, večerní taneční vystoupení a lekce salsy a také ochutnávka místního jídla. U jezera Titicaca je turistům nabídnuta možnost plavby na rákosovém člunu až k ostrovům Los Uros. Zájezd poté pokračuje do Bolívie.

Druhý zájezd vede přes lokality *Paracas – Islas Ballestas – Nazca – Arequipa – Colca – Chivay – Titicaca (Los Uros)*. Přes Limu se jen projíždí do města Paracas, odkud se koná výlet lodí k poloostrovu Paracas a ostrovům Islas Ballestas. Po přesunu do Nazcy mají turisté kromě přeletu obrazců možnost vyzkoušet i sandboarding a navštívit oázu v poušti Huacachina a pohřebiště Chauchilla. Zájezd pokračuje prohlídkou města Arequipa a následně návštěvou kaňonu Colca. Ve vesničce Chivay si návštěvníci zájezdu užijí koupel v termálních lázních a nahlédnutí do života místních indiánů. Po návštěvě jezera Titicaca následuje přesun do Bolívie.

Zájezdy č. 3 a č. 4 mají naplánovanou trasu *Lima (prohlídka města) – Cuzco – Machu Picchu – Ollantaytambo – Titicaca (Los Uros)*. V Cuzcu je po prohlídce města a okolí naplánována ochutnávka místního jídla, návštěva tržičky, taneční představení a lekce salsy. Do Machu Picchu turisté absolvují třídní trek, na místě pak prohlídku ruin a výstup na jeden z okolních vrcholů podle volné kapacity. Po přesunu vlakem do Ollantaytamby a prohlídce okolních památek následuje přesun autobusem přes Cuzco k jezeru Titicaca a zájezd poté pokračuje do Bolívie. Zájezd č. 4 se liší od zájezdu č. 3 tím, že má na programu navíc projížďku na rákosovém člunu po jezeře Titicaca, do Machu Picchu se účastníci zájezdu dopraví vlakem a tam je naplánováno večerní koupání v termálních pramenech.

Zájezd č. 5 vede přes turistické atraktivity *Lima (prohlídka města) – Cuzco (prohlídka města, návštěva tržičky a ochutnávka místního jídla) – Ollantaytambo (prohlídka okolních památek, návštěva tržičky) – Machu Picchu (prohlídka ruin) – Titicaca (Los Uros, hudební představení, plavba na rákosovém člunu)* (LIVINGSTONE, 2016).

Čedok, a. s.

Čedok, a. s. nabízí v roce 2016 dva zájezdy do Peru, jeden z nich je spojen s návštěvou Bolívie. Ceny se pohybují kolem 80 000,00 Kč – 90 000,00 Kč a nezahrnují vstupy a spropitné. Zájezdy se konají v dubnu, v červenci a v říjnu, jejich délka je 13 – 19 dní. V tabulce č. 3 na následující straně jsou tyto zájezdy uvedeny.

Tabulka č. 3: Zájezdy do Peru nabízené CK Čedok v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru	11.4. - 23. 4.	13 dní	79 890,00 Kč
		7. 10. - 19. 10.		80 831,00 Kč
2	Peru, Bolívie	2. 7. - 16. 7.	15 dní	84 270,00 Kč
		2. 7. - 20. 7.	19 dní	91 022,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.cedok.cz

Trasa prvního zájezdu je *Cuzco (prohlídka města a okolí) – Ollantaytambo (prohlídka okolních památek a návštěva trhu v Pisaqu) – Machu Picchu (prohlídka ruin) – Titicaca (Los Uros, projížďka na rákosových člunech) – Chivay – Colca – Arequipa (prohlídka města) – Nazca (přelet nad obrazci, pohřebiště Chauchilla) – Lima (prohlídka města)*. Na jezeře Titicaca je naplánována ještě návštěva indiánského etnika na ostrově Taquille a ochutnávka místního jídla, v Chivay je na programu zastávka v termálních lázních La Calera, následuje celodenní výlet do kaňonu Colca, při kterém lze pozorovat kondory a ostatní faunu a flóru. V Limě je na programu zájezdu kromě prohlídky města i návštěva muzea zlata (Museo de Oro).

Ostatní aktivity na jednotlivých místech se opakují obvykle u každého zájezdu u většiny cestovních kanceláří a z důvodu duplicity nejsou pokaždé popsány nebo uvedeny v závorce. Zvlášť rozvedené jsou turistické aktivity, které se liší od obvyklého schématu zájezdu do Peru.

Na programu zájezdu č. 2 je trasa *Cuzco (prohlídka města a okolních ruin) – Pisaq – Ollantaytambo (prohlídka města) – Machu Picchu (prohlídka ruin) – Titicaca (Los Uros) – Arequipa (prohlídka města) – Nazca (přelet nad obrazci, pohřebiště Chauchilla) – Islas Ballestas – Lima*. V Cuzcu kromě obvyklých aktivit proběhne večerní setkání s inckým šamanem. Další den ráno se turisté přepraví autobusem k pramenům řeky Tambomachay a odtud zájezd pokračuje pěším přesunem do Pisaqu, prohlídkou zdejších památek a čtyřkilometrovým výletem do přírody. Do Machu Picchu je plánována pěší túra z města Santa Teresa, která je spojená s pozorováním motýlů. Do městečka Santa Teresa jsou turisté přepraveni z Ollantaytamba autobusem. Na cestě k jezeru Titicaca jsou plánovány zastávky u různých zajímavostí jako např. průsmyk La Raya, indiánská vesnička Andahuaylillas či incký chrám Raqchi. Poté zájezd pokračuje v Bolívii a následně se vrací

zpět do Peru a navazuje zastávkou u Aramumuru (skalní brány), Chucita (chrámu plodnosti), jezera Umayo a pohřebiště Sillustani.

Patnáctidenní verze zájezdu končí po prohlídce Arequipy návratem do Limy a odletem zpět do ČR, devatenáctidenní verze pokračuje do Nazcy, kde je kromě obvyklých aktivit naplánován i pěší výlet k obrazcům a návštěva muzea Marie Reiche. Na cestě k Islas Ballestas je plánována zastávka u jezera Huacachina, v oáze u města Ica a před odletem zpět do ČR je na program zájezdu ještě prohlídka Limy (ČEDOK, 2016).

Adventura, s. r. o.

Cestovní kancelář Adventura, s. r. o. nabízí zájezdy do Peru ve spojení s návštěvou Bolívie, ceny se pohybují mezi cca 60 000,00 Kč a 100 000,00 Kč a délka zájezdů od 13 do 22 dní. Zájezdy jsou plánované v termínech od června do října a jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 4: Zájezdy do Peru nabízené CK Adventura v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru	6. 6. - 27. 6.	22 dní	96 700,00 Kč
		10. 6. - 27. 6.	18 dní	78 903,00 Kč
		30.6. - 17. 7.		81 046,00 Kč
		30. 6. - 20. 7.	21 dní	94 766,00 Kč
		27. 8. - 17. 9.	22 dní	95 712,00 Kč
		31. 8. - 17. 9.	18 dní	79 392,00 Kč
		20. 9. - 7. 10.		
		20. 9. - 10. 10.	21 dní	92 832,00 Kč
2	Peru, Bolívie	3. 7. - 15. 7.	13 dní	57 526,00 Kč
		3. 7. - 25. 7.	23 dní	81 242,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.adventura.cz

První zájezd má na programu trasu *Chiclayo – Túcume – Sipán – Cajamarca – Trujillo – Lima (prohlídka města) – Islas Ballestas – Paracas (národní park) – Nazca (přelet nad obrazci, pohřebiště Chauchilla) – Arequipa (prohlídka města) – Chivay – Colca (výlet s pozorováním kondorů) – Titicaca (Los Uros) – Cuzco – Ollantaytambo (prohlídka okolních památek) – Machu Picchu (prohlídka ruin a výstup na jeden z okolních vrcholů) – Puerto Maldonado*. V Chiclayu je na programu návštěva muzea Tumbas Reales de Sipán, v Túcume prohlídka pyramid a v Sipánu prohlídka významného

archeologického naleziště Huaca Rajada. V Cajamarce následuje prohlídka města, přilehlých pyramid u Huanchaco a Canal de Cumbemayo. Po prohlídce Truchilla se koná výlet do města Chan Chan a prohlídka tamních pyramid. Cestou do Nazcy je plánována zastávka v oáze Huacachina. V Arequipě je kromě prohlídky města v plánu i pěší výlet do přírody a návštěva tržnice. Zájezd pokračuje prohlídkou města Chivay a dalším pěším výletem spojeným s koupáním v nedalekých termálních lázních. Než zájezd pokračuje do Cuzca, zamíří trasa malý kousek do Bolívie, v Cuzcu je pak plánována prohlídka města a okolí a návštěva muzeí a tržiště. Návštěvou Machu Picchu končí hlavní program, jeho prodloužení o 3 – 4 dny je možné v Puerto Maldonado, kde jsou nabízeny pěší výlety, výlety po řekách, výlet na Monkey Island, pozorování zvěře a návštěva observatoře v koruně stromu Shihuahuaco.

Trasa druhého zájezdu je *Lima (prohlídka města) – Huaráz – Chavín de Huántar – Huascarán*. V Huarázu je na programu zájezdu pěší výlet a návštěva indiánských vesniček následována prohlídkou chrámového komplexu Chavín de Huántar. V NP Huascarán je naplánována účast na treku Santa Cruz, který trvá tři dny a končí ve vesnici Huaripampa, následuje výstup na chatu Refugio Perú a sestup zpět kolem jezera Lago 69. Zájezd následně přes Limu a Juliacu pokračuje do Bolívie (ADVENTURA, 2016).

Alvarez, s. r. o.

Společnost Alvarez, s. r. o. poskytuje zájezdy do Peru samostatně i ve spojení s ostatními zeměmi Jižní Ameriky. Ceny nezahrnují vstupné a pohybují se v rozmezí asi 60 000,00 Kč – 80 000,00 Kč. Tyto zájezdy, které jsou uvedeny v tabulce č. 5 na následující straně, jsou pořádány v termínech od dubna do října a jejich délka je 18 – 31 dní.

Zájezd č. 1 má trasu *Cuzco (prohlídka města a okolních památek) – Ollantaytambo (prohlídka města a okolních památek) – Machu Picchu (prohlídka ruin a koupání v termálních pramenech) – Puno (prohlídka města) – Titicaca (Los Uros) – Arequipa (prohlídka města) – Huascarán (NP Huascarán) – Huaráz – Chavín de Huántar – Lima (prohlídka města a návštěva trhu)*. Na programu zájezdu je i lehká turistika v tropických údolích poblíž Machu Picchu. Mezi návštěvou jezera Titicaca a města Arequipy trasa zájezdu vede přes Bolívii a Chile. Z Huarázu je pořádán výlet k jezírům Llanganuco a výlet na ledovec pod vrcholem Nevado Pastoruri.

Tabulka č. 5: Zájezdy do Peru nabízené CK Alvarez v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru, Bolívie, Chile	28. 4. - 16. 5.	19 dní	76 990,00 Kč
		1. 9. - 19. 9.		
2	Peru	25. 5. - 11. 6.	18 dní	62 990,00 Kč
		26. 7. - 13. 8.	19 dní	69 990,00 Kč
		15. 9. - 2. 10.	18 dní	60 470,00 Kč
		25. 5. - 14. 6.	21 dní	76 990,00 Kč
		26. 7. - 17. 8.	23 dní	83 990,00 Kč
		15. 9. - 5. 10.	21 dní	73 910,00 Kč
3	Peru, Ekvádor	25. 4. - 17. 5.	23 dní	68 990,00 Kč
		23. 4. - 15. 5.		
4	Peru, Bolívie, Paraguay, Argentina, Brazílie	14. 9. - 14. 10.	31 dní	76 790,00 Kč
5	Chile, Bolívie, Peru	15. 5. - 4. 6.	21 dní	83 990,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.alvarez.cz

Trasa zájezdů č. 2 a č. 4 vede přes místa *Lima (prohlídka města) – Islas Ballestas – Nazca (přelet nad obrazci, pohřebiště Chauchilla) – Arequipa (prohlídka města) – Colca (výlet s pozorováním kondorů) – Chivay (návštěva tržnice a koupání v termálních pramenech La Callera) – Titicaca (Los Uros) – Cuzco (prohlídka města a okolních památek) – Ollantaytambo (prohlídka města a okolních památek) – Machu Picchu (prohlídka ruin a výstup na horu Huayna Picchu, koupel v termálních pramenech)*. Po lodním výletu k Islas Ballestas je plánována zastávka v oáze Huacachina, kde se koná projížďka na buginách po poušti. Před nočním přesunem do Arequipy a ranní návštěvou muzea Santuarios Andinos je turistům ukázána amalgamace zlata a výroba keramiky a předíncký akvadukt v Cantallo. Po návštěvě Chivay je na programu zájezdu cesta napříč rezervací Salinas Aguadas a průsmekem Crucero Alto kolem jezera Umayo a pohřebiště Sillustani k jezeru Titicaca, kde je plánován i výstup na vrchol Pachatata, pozorování západu slunce a nocleh u indiánské rodiny. Čtvrtý zájezd pokračuje v *Puerto Maldonado* říčním safari, procházkami pralesem, nočním pozorováním kajmanů, ranním pozorováním ptactva v korunách stromů, návštěvou Opičího ostrova a plavbou po jezeře Sandoval.

Trasa třetího zájezdu je *Lima (prohlídka města) – Huascarán (výlety do přírody) – Huaráz (jezírka Llanganuco) – Chavín de Huántar – Trujillo (prohlídka města, návštěva Chan Chan a Chiclaya) – Lambayeque*. Kromě obvyklých aktivit je v Lambayeque

náplánována prohlídka muzeí a zájezd končí návštěvou národního parku Cerros de Amotape.

Pátý zájezd této společnosti je trasován přes lokality *Lima – Paracas – Islas Ballestas – Nazca – Cuzco – Ollantaytambo – Machu Picchu – Puno – Titicaca*. Na programu zájezdu jsou v těchto místech stejné aktivity jako v ostatních zájezdech do Peru od této firmy. Toto se vztahuje i na šestý zájezd, který má trasu v Peru *Titicaca – Cuzco – Machu Picchu – Ollantaytambo* (ALVAREZ, 2016).

ESO travel, a. s.

Cestovní kaceř ESO travel, a. s. také poskytuje zájezdy buď pouze do Peru, nebo v kombinaci s návštěvou další země. Zájezdy dlouhé 13 – 22 dní jsou nabízeny za cca 100 000,00 Kč – 240 000,00 Kč a jsou pořádané v termínech v březnu, dubnu a od července do prosince. Tyto zájezdy jsou uvedeny v následující tabulce a jejich ceny neobsahují sroptné a letištní taxy za vnitrostátní lety.

Tabulka č. 6: Zájezdy do Peru nabízené ESO travel v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru, Ekvádor, Bolívie, Chile	12. 3. - 2. 4.	22 dní	234 990,00 Kč
		10. 10. - 31. 10.		238 990,00 Kč
2	Bolívie, Peru	16. 4. - 29. 4.	14 dní	95 990,00 Kč
		20. 7. - 2. 8.		99 990,00 Kč
		7. 10. - 20. 10.		
3	Peru, Bolívie, Argentina, Uruguay, Chile	2. 7. - 17. 7.	16 dní	129 990,00 Kč
		15. 9. - 30. 9.		
		17. 11. - 2. 12.		
4	Peru	3. 8. - 16. 8.	14 dní	112 990,00 Kč
		22. 10. - 4. 11.		
		5. 11. - 8. 11.		
5	Peru, Ekvádor	17. 8. - 29. 8.	13 dní	103 990,00 Kč
		19. 11. - 1. 12.		

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.esotravel.cz

Trasa zájezdu č. 1 je *Huaráz (jezířka Llanganuco) – Huascarán (NP Huascarán) – Trujillo (návštěva archeologického komplexu s pyramidami)*. Cestou do Huarázu je plánována zastávka v Paramonze (starobylém městě kultury Chimú) a před cestou

do Trujilla návštěva města Caraz a archeologického komplexu v údolí Casma. Před přesunem do Bolívie je na programu zájezdu ještě oběd v rybářské vesnici Huanchaco.

Zájezd č. 2 vede pouze přes místa v Peru *Lima (prohlídka města) – Titicaca (plavba a návštěva ostrovů)*. Třetí zájezd je trasován přes *Cuzco (prohlídka města a okolí) – Machu Picchu (prohlídka ruin) – Titicaca (plavba a návštěva ostrovů, prohlídka okolních památek)*.

Zájezd č. 4 má na programu pouze Peru, a to lokality *Lima (prohlídka města) – Paracas (NP Paracas) – Islas Ballestas – Nazca (přelet nad obrazci) – Chivay (termální prameny La Calera) – Colca (výlet s pozorováním kondorů) – Puno (prohlídka města, pohřebiště Sillustani, laguna Umayo) – Titicaca (plavba a návštěva ostrovů, ochutnávka místního jídla) – Ollantaytambo (prohlídka okolních památek) – Machu Picchu (ruiny) – Cuzco (prohlídka města)*. Blízko kaňonu Colca se nachází městečka Pinchollo, Maca a Yanque, jejichž prohlídka je také na programu zájezdu.

Pátý zájezd od této společnosti do Peru je spojen s návštěvou Ekvádoru a v Peru má trasu *Lima – Caral – Huaráz (výlety do přírody, k jezírkům Llanganuco) – Trujillo (pyramidy) – Chiclayo (Chan Chan)*. Naplánována je prohlídka měst Lima, Caral a Trujillo, dále návštěva muzea v Chiclayu, ochutnávka místního jídla, návštěva archeologického naleziště a muzea the Royal Tombs of Sipán (ESO, 2016).

CK SOLEADA, s. r. o.

CK SOLEADA, s. r. o. má ve své nabídce zájezdy do Peru specializované na sever země, vedoucí napříč celou zemí a ve spojení s dalšími zeměmi Jižní Ameriky. Zájezdy jsou plánovány v termínech od dubna do listopadu, v délce 14 – 20 dní a za cenu v rozmezí okolo 90 000,00 Kč – 130 000,00 Kč, uvedené jsou v následující tabulce. Počet účastníků jednoho zájezdu je 6 – 12, tato cestovní kancelář se na cestování v malých skupinách specializuje.

Tabulka č. 7: Zájezdy do Peru nabízené CK SOLEADA v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru - napříč zemí	24. 4. - 7. 5.	14 dní	93 900,00 Kč
		23. 7. - 6. 8.	15 dní	99 900,00 Kč
		23. 10. - 5. 11.	14 dní	93 900,00 Kč
2	Peru - sever	24. 5. - 8. 6.	16 dní	103 900,00 Kč
		6. 9. - 21. 9.		
3	Argentina, Peru, Bolívie, Brazílie, Chile, Uruguay	19. 4. - 8. 5.	20 dní	129 900,00 Kč
		25. 10. - 13. 11.		
		9. 11. - 28. 11.		

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.soleada.cz

Trasa zájezdu napříč Peru je vedena přes lokality *Lima – Islas Ballestas – Paracas – Nazca – Arequipa – Colca – Chivay – Puno – Titicaca – Cuzco – Maras – Moray – Machu Picchu – Ollantaytambo*. Kromě obvyklých činností v těchto místech je na programu zájezdu také návštěva vesničky Chinchero, solných jezírek Maras a zemědělských teras v Moray.

Zájezd č. 2 vede po stopách preinckých kultur severního Peru po trase *Lima – Caral – Huaráz – Chavín de Huántar – Huascarán – Sechín – Trujillo – Cajamarca – Otuzco – Kuélap – Chiclayo – Lambayeque – Túcume – Sipán*. Mimo běžných aktivit v těchto lokalitách je pořádán výlet k archeologickému nalezišti Sechín, návštěva lázní Baños del Inca, pohřebiště Otuzco a prohlídka pevnosti Kuélap.

Třetí zájezd je trasován přes *Lima – Cuzco – Machu Picchu – Puno – Titicaca*, tyto lokality jsou velmi často zahrnuty do trasy zájezdů nabízených českými cestovními kancelářemi (SOLEADA, 2016).

Marco Polo International, s.r.o.

Cestovní kancelář Marco Polo International, s.r.o. poskytuje na rozdíl od většiny cestovních kanceláří poskytujících zájezdy do Peru i krátké, pouze devítidenní zájezdy. Také nabízí dvanáctidenní zájezdy a zájezdy do Peru ve spojení s jinými zeměmi dlouhé 13 – 22 dní. Zájezdy jsou pořádány v termínech během celého roku, termínů je velké množství a z toho důvodu v tabulce č. 8 na následující straně nejsou uvedeny všechny podrobně. Ceny se pohybují v rozmezí asi 70 000,00 Kč – 150 000,00 Kč. Všechny

zájezdy lze rozšířit o návštěvu dalších destinací, např. Galapágy, Mexiko a jiné. CK Marco Polo je zaměřena na luxusní zájezdy, zejména do čtyřhvězdičkových hotelů.

Tabulka č. 8: Zájezdy do Peru nabízené CK Marco Polo v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Ekvádor, Peru	15 termínů	16 dní	149 890,00 Kč
2	Peru , Brazílie	48 termínů	13 dní	98 400,00 Kč
3	Peru , Bolívie	8 termínů	22 dní	72 890,00 Kč
4	Peru	74 termínů	9 dní	76 820,00 Kč
		2 termíny	12 dní	99 980,00 Kč
5	Ekvádor, Peru , Brazílie, Argentina, Chile	14 termínů	21 dní	141 490,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.marco-polo.cz

Zájezdy č. 1 a č. 2 se svou trasou přes Peru *Lima (prohlídka města a ochutnávka místního jídla) – Ollantaytambo – Machu Picchu – Cuzco – Titicaca (plavba na ostrovy)* od sebe neliší. Pátý zájezd vede pouze přes místa *Machu Picchu – Cuzco – Lima*. Součástí zájezdu je návštěva indiánských trhů v Chincheros, zemědělských teras v Moray a solných dolů v Maras, které se nachází ve vzdálenosti do 30 km od Cuzca.

Zájezd č. 3 do Peru a Bolívie je v podstatě cesta za dobrodružstvím v expedičním nákladním automobilu, podmínkou účasti je znalost angličtiny na komunikativní úrovni z důvodu mezinárodního složení účastníků a zapojení se do každodenních prací jako je například vaření a úklid. Expedice je vedena přes *Islas Ballestas – Paracas – Huacachina – Nazca (petroglyfy, Chauchilla) – Arequipa – Yura – Colca – Raqchi (naleziště) – Cuzco – Machu Picchu – Ollantaytambo – Puno – Titicaca*. Přespávání je zajištěno ve stanech na různých místech po cestě, jako např. v NP Paracas, nebo přímo u místních rodin jako v Raqchi, kde se účastníci expedice zúčastní i ceremoniálního obřadu. Na programu zájezdu je zahrnut i výlet do rezervací Aguada Blanca a Pampa Cañahuas, které se nachází poblíž vesnice Yura a také Inca Trail k Machu Picchu.

Čtvrtý zájezd má stejnou trasu jako zájezdy č. 1 a č. 2, ale od jezera Titicaca se může vydat čtyřmi různými směry (kromě rozšíření nabízených pro každý zájezd do Peru od této společnosti). První je směr *Arequipa – Yura – Chivay (ochutnávka jídla, koupel v termálních pramenech, návštěva Patapampy, Macy a Yanque) – Colca*. Další možností je plavba po jezeře až do Bolívie na katamaránu a cestou návštěva ostrovů,

ochutnávka jídla, návštěva muzeí a památek a ukázka tradičních vystoupení a ceremonií v izolované vesnici Challapampa. Třetí typ rozšíření zájezdu je veden do *Puerto Maldonado* (výlety do pralesa, pozorování zvěře atd.) a čtvrtý do *Trujillo* (pyramidy) – *Chiclayo* (archeologické naleziště) (MARCOPOLO, 2016).

Cestovní kancelář ALPIN-TOUR, s.r.o.

Cestovní kancelář ALPIN-TOUR, s.r.o. nabízí zájezd do Peru v délce 14 dní za 84 000,00 Kč, který lze prodloužit o návštěvu Bolívie (99 000,00 Kč), a dále návštěvu Argentiny a Chile (109 000,00 Kč) a Brazílie (139 000,00 Kč), je nazván Velká cesta Jižní Amerikou 2016. Všechny zájezdy do Peru od této společnosti jsou pořádány v říjnových termínech.

Tabulka č. 9: Zájezdy do Peru nabízené CK ALPIN-TOUR v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru	říjen	14 dní	84 000,00 Kč
2	Peru, Bolívie		17 dní	99 000,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.alpintour.cz

Zájezd č.1 z předcházející tabulky je trasován přes lokality *Lima – Islas Ballestas – Huacachina – Nazca – Arequipa – Colca – Cuzco – Ollantaytambo – Machu Picchu*. Kromě obvyklých turistických aktivit v těchto místech opakujících se ve velkém množství nabízených zájezdů je pořádán výlet na čtyřkolkách do písečných dun u Huacachiny a výstup na horu Huayna Picchu. Zájezd č. 2 po absolvování této trasy pokračuje do *Puno – Titicaca* a následně do Bolívie (ALPIN-TOUR, 2016).

AMERICA TOURS, v. o. s.

Cestovní kancelář AMERICA TOURS, v. o. s. je zaměřena na poskytování zájezdů přes Atlantický oceán, do Kanady, USA a Střední a Jižní Ameriky. Je jednou z mála cestovních kanceláří na českém trhu poskytujících i krátké, pouze devítidenní zájezdy do Peru za přibližně 80 000,00 Kč. Společnost poskytuje také zájezdy do Peru spojené s návštěvou dalších zemí v délce kolem 15 dnů a za ceny cca 90 000,00 Kč – 130 000,00 Kč. Zájezdy jsou nabízeny v termínech od března do listopadu. Ceny

nezahrnují stravu, místní letištní poplatky a spropitné průvodcům. Zájezdy této společnosti jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 10: Zájezdy do Peru nabízené AMERICA TOURS v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru - Srdce Amazonie	22. 3. - 30. 3.	9 dní	76 990,00 Kč
		20. 6. - 28. 6.		75 990,00 Kč
		22. 9. - 30. 9.		
		3. 11. - 11. 11.		78 990,00 Kč
2	Peru - Velký okruh říší Inků	29. 3. - 12. 4.	15 dní	99 990,00 Kč
		26. 5. - 9. 6.		
		28. 6. - 12. 7.		
		30. 8. - 13. 9.		
		11. 10. - 25. 10.		
		21. 11. - 5. 12.		102 990,00 Kč
3	Argentina, Bolívie, Brazílie, Chile, Peru, Uruguay	29. 3. - 14. 4.	17 dní	119 990,00 Kč
		10. 5. - 26. 5.		124 990,00 Kč
		21. 6. - 7. 7.		129 990,00 Kč
		24. 9. - 10. 10.		123 990,00 Kč
		5. 11. - 21. 11.		126 990,00 Kč
4	Peru, Bolívie	12. 4. - 23. 4.	12 dní	89 990,00 Kč
		10. 6. - 21. 6.		
		12. 9. - 23. 9.		
		24. 10. - 4. 11.		

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.americatours.cz

Devítidenní zájezd do srdce Amazonie vede přes lokality *Iquitos – Lima*. Na program zájezdu je tříhodinový přesun lodí z Iquitos proti proudu Amazonky do primitivní lodge, kde účastníci zájezdu stráví 7 dní. Odtud jsou naplánovány pěší výlety do okolí, pozorování fauny a flóry, hlavně pozorování západu slunce a kajmanů na jezeře Sapote, výprava na kánoích k jezeru Juanachi, lov tarantulí a lov piraň. Zajímavým prvkem zájezdu je i nocleh pod širým nebem během výpravy kánoí k jezeru Yarina. Po prohlídce Limy je nabízen třídenní fakultativní výlet do Cuzca a Machu Picchu nebo návrat do ČR.

Zájezd č. 2 – Velký okruh říší inků má trasu *Lima – Islas Ballestas – Huacachina – Nazca – Cuzco – Ollantantaybo – Machu Picchu – Puno – Titicaca – Chivay – Colca – Arequipa*. Po jezeře Titicaca zájezd pokračuje do Bolívie a pak se vrací zpět do Peru,

do Chivay. Třetí zájezd vede v Peru přes lokality *Lima – Cuzco – Machu Picchu – Puno – Titicaca* a trasa zájezdu č. 4 přes Peru je *Titicaca – Puno – Cuzco – Machu Picchu – Lima – Iquitos* (AMERICATOURS, 2016).

CK-Rajbas – Outdoor Travel, s. r. o.

CK-Rajbas – Outdoor Travel, s. r. o. se od ostatních cestovních kanceláří nabízejících zájezdy do Peru liší tím, že nabízí zájezdy na motorce. Cena těchto zájezdů zahrnuje pronájem motocyklu Honda 400 Falcon, ubytování a doprovodné vozidlo, ale nezahrnuje spotřebu pohonných hmot. Ceny všech zájezdů do Peru od této společnosti nezahrnují stravu a vstupy na památky, pohybují se okolo 60 000,00 Kč – 120 000,00 Kč. Zájezdy trvající 16 – 30 dní jsou pořádány v termínech od dubna do června a v září a jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 11: Zájezdy do Peru nabízené CK Rajbas v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru - poznávací	22. 4. - 7. 5.	16 dní	56 500,00 Kč
		28. 5. - 12. 6.		
2	Peru, Chile, Bolívie - na motorce	20. 5. - 13. 6.	25 dní	120 000,00 Kč
3	Peru - poznávací i trekingové	28. 5. - 26. 6.	30 dní	68 500,00 Kč
4	Peru - na motorce	11. 6. - 27. 6.	17 dní	73 000,00 Kč
5	Peru - v létě	10. 9. - 25. 9.	16 dní	56 500,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.rajbas.eu

Zájezd č. 1 má trasu *Lima – Islas Ballestas – Paracas – Nazca – Cuzco – Ollantaytambo – Machu Picchu – Titicaca – Arequipa – Colca – Chivay*. Druhý zájezd vede přes lokality *Cuzco – Colca – Arequipa – Tacna – Titicaca – Machu Picchu*.

Třetí zájezd je prvních 16 dní shodný se zájezdem č. 1 a dále pokračuje trekingovou částí *Huaráz – Huascarán*. Součástí zájezdu je trek Santa Cruz, velký osmidenní okruh kolem Cordillera Huyahush, pěší cesta přes sedlo Canacan, podél laguny Mitococha, Carhuacocha, lagun Siula, sedly Carhuac, Huyahush a Cuyoc k laguně Viconga. Poté je plánován odpočinek ve vesnici Huayllapa a další pěší výprava přes sedla Tapush a Llauche k laguně Jahuacocha. Možností je i fakultativní výlet na ledovec Pastoruri, který není zahrnut v ceně zájezdu.

Zájezd do Peru na motorce vede přes lokality *Cuzco – Puno – Titicaca – Colca – Nazca – Machu Picchu – Lima*. Cesta vede i přes NP Pampa Galeras. Pátý zájezd má totožnou trasu se zájezdem č. 1, ale je k němu nabízeno týdenní prodloužení v Bílých Kordillerách (*Huaráz – Huascarán*) za cenu 9000 Kč (RAJBAS, 2016).

CK Arcadia Air, s. r. o.

CK Arcadia Air, s. r. o. je zaměřena na exotické zájezdy malých skupin turistů a nabízí i zájezdy pouze do Peru, bez spojení s dalšími zeměmi. Také nabízí pouze devítidenní zájezdy. Ceny se pohybují v rozmezí asi 60 000,00 Kč – 120 000,00 Kč a jsou rozdělené do tří kategorií podle termínů zájezdů. Nejdražší jsou zájezdy konané v letní sezóně od května do srpna a nejlevnější jsou zájezdy pořádané v termínech od začátku roku do dubna.

Tabulka č. 12: Zájezdy do Peru nabízené Arcadia Air v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru - Inkové	43 termínů	9 dní	59 360,00 Kč - 68 860,00 Kč
2	Peru - Inkové a Titicaca	43 termínů	10 dní	63 350,00 Kč - 72 850,00 Kč
3	Peru - s přeletem Nazca	42 termínů	12 dní	81 680,00 Kč - 91 180,00 Kč
4	Peru - pyramidy a džungle	11 termínů	13 dní	110 320,00 Kč - 117 330,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.exotickapriroda.cz

Devítidenní zájezd do Peru vede přes lokality *Lima – Ollantaytambo – Machu Picchu – Cuzco*. Druhý zájezd po absolvování této trasy pokračuje přes *Puno – Titicaca*. Zájezd č. 3 je kombinací zájezdů č. 1 a č. 2 a navíc zahrnuje výlet na Islas Ballestas, Paracas a do Nazcy.

Zájezd č. 4 má trasu *Lima – Trujillo – Chiclayo (Túcume) – Kuélap – Revash – Gocta*. Po prohlídce města Trujillo je na programu zájezdu návštěva Chan Chan, pyramid, Huancacha a archeologického komplexu El Brujo. Revash je pohřební komplex připomínající malé domky zasazené do útesu. K vodopádu Gocta je naplánován pěší výlet pralesem (ARCADIAAIR, 2016).

Kudrna, s. r. o.

Cestovní kancelář Kudrna, s. r. o. poskytuje zájezdy do Peru v kombinaci s návštěvou Bolívie dlouhé 17 a 24 dní v termínech od května do června a od září do října za ceny asi 30 000,00 Kč. Ceny těchto zájezdů, které jsou uvedeny na následující tabulce, neobsahují zpáteční letenku do Peru, která se pohybuje také okolo 30 000,00 Kč, ale mnoho nízkonákladových leteckých společností nabízí ceny levnější.

Tabulka č. 13: Zájezdy do Peru nabízené CK Kudrna v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru, Bolívie	12. 5. - 28. 5.	17 dní	26 800,00 Kč
		5. 6. - 21. 6.		
		15. 9. - 1. 10.		
2	Peru, Bolívie - Huascarán	12. 5. - 4. 6.	24 dní	34 900,00 Kč
		5. 6. - 28. 6.		
		15. 9. - 8. 10.		

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.kudrna.cz

Trasa prvního zájezdu je vedena přes lokality *Lima – Islas Ballestas – Huacachina* (surfování na písčinyh dunách a jízda na čtyřkolce) – *Nazca – Arequipa – Colca – Titicaca – Puno – Cuzco – Machu Picchu – Ollantaytambo*. Součástí zájezdu je i výlet k akvaduktům Cantallo a ruinám Paredones.

Druhý zájezd je prodloužením zájezdu č. 1 a pokračuje přes lokality *Huaráz – Chavín de Huántar – Huascarán*. Na programu zájezdu je aklimatizační výlet po okolí Huarázu a příprava na trek, čtyřdenní trek v NP Huascarán, výlet k jezírkům Llanganuco k ledovci Pastoruri, koupel v termálních pramenech a vyjížďka na koni (Kudrna, 2016).

ALPINA cestovní kancelář, s. r. o.

ALPINA cestovní kancelář, s. r. o. nabízí zájezdy znázorněné v tabulce č. 14 na následující straně. Ceny se pohybují v rozmezí asi 60 000,00 Kč – 70 000,00 Kč a nezahrnují stravu. Zájezdy v délce 19 a 22 dní jsou pořádány v termínech na přelomu ledna a února a v září.

Tabulka č. 14: Zájezdy do Peru nabízené CK ALPINA v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru	7. 9. - 25. 9.	19 dní	61 000,00 Kč
2	Argentina, Chile, Peru	23. 1. - 13. 2.	22 dní	67 000,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.alpina.cz

Trasa zájezdu č. 1 je *Huaráz – Huascarán (jezířka Llanganuco a další výlety) – Monterrey (termální prameny) – Chavín de Huántar – Chiquián (terasy) – Rondoy – Lima*. V Huarázu je kromě prohlídky města naplánována i návštěva tržnice, poté aklimatizační túra od vesnice Chiwipampa k laguně Wilacocha, výlet za bromélií Puya Raimondii a trek Santa Cruz. Vesnice Matacancha v oblasti Rondoy je místem, kde začíná pětidenní trek v pohorí Huayhuash a další pěší výlety. V Limě je na program zájezdu kromě prohlídky města a ochutnávky místního jídla i surfování v moři (ALPINA, 2016).

CK Karavela, s. r. o.

CK Karavela, s. r. o. nabízí zájezdy do Peru samostatně i ve spojení s návštěvou dalších zemí. Zájezdy mají délku 20 – 28 dní a ceny cca 60 000,00 Kč – 90 000,00 Kč a konají se v termínech od dubna do června a od srpna do října. Jsou uvedeny v tabulce č. 15.

Tabulka č. 15: Zájezdy do Peru nabízené CK Karavela v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru , Bolívie, Argentina, Brazílie	15. 4. - 12. 5.	28 dní	89 990,00 Kč
2	Peru	17. 5. - 5. 6.	20 dní	62 990,00 Kč
		2. 8. - 21. 8.		69 990,00 Kč
		6. 9. - 25. 9.		62 990,00 Kč
3	Peru - plavba po Amazonce	4. 6. - 23. 6.	20 dní	62 990,00 Kč
		24. 9. - 13. 10.		
4	Ekvádor, Peru	6. 8. - 28. 8.	23 dní	69 990,00 Kč
5	Peru , Bolívie, Chile	5. 9. - 1. 10.	27 dní	77 990,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě www.karavela.cz

Trasa zájezdu č. 1 přes Peru je *Lima – Islas Ballestas – Huacachina – Nazca – Cuzco – Ollantaytambo – Puno – Titicaca*. Druhý zájezd je kombinací zájezdu č. 1 a trasy

Arequipa – Colca – Chivay. Navíc je na programu zájezdu prohlídka ruin Machu Picchu, výlet do archeologické lokality Pachacamac a návštěva ZOO v Limě.

Třetí zájezd je trasován přes lokality *Iquitos – Kuélap – Chiclayo (Túcume) – Lambayeque – Cajamarca (los Baños del Inca, Otuzco, Cumbemayo) – Trujillo (Chan Chan, Huancacho) – Huascarán (laguny Llanganuco a Parón) – Huaráz (termální prameny Monterrey, výlet na ledovec Pastoruri a další výlety) – Chavín de Huántar – Lima* a je nabízena možnost prodloužení o *Cuzco – Machu Picchu*. Z Iquitosu je na programu zájezdu výlet po řece Momón a návštěva indiánských vesnic místních kmenů včetně lekce tanců a střelení z foukačky, dále prohlídka chovné stanice místních zvířat a třídenní plavba po Amazonce.

Zájezd č. 4 zahrnuje koupání v oceánu v letovisku *Máncora* a pak pokračuje od Cajamarky dále stejnou trasou jako třetí zájezd. Pátý zájezd od této společnosti se liší od zájezdu č. 2 pouze tím, že na jeho programu je zahrnuta i návštěva folklórního představení v Cuzcu a poté pokračuje do Bolívie a Chile (KARAVELA, 2016).

CK Viva Travel (Ing. Karel Topič)

CK Viva Travel se specializuje na zájezdy do Střední a Jižní Ameriky a na Antarktidu. Nabízí kromě zájezdů do Peru v délce 15 – 18 dní i velmi krátké zájezdy v délce 4 – 7 dní, které se většinou týkají jen jedné lokality nebo jednoho treku. Ceny nezahrnují zpáteční letenku do Peru a u krátkých zájezdů se pohybují v rozmezí asi 6 000,00 Kč – 30 000,00 Kč. Delší zájezdy jsou nabízeny za ceny cca 70 000,00 Kč – 90 000,00 Kč. Zájezdy jsou pořádány celoročně, termínů je velké množství. V tabulce č. 16 na následující straně jsou všechny krátké i delší zájezdy od této společnosti uvedeny.

Zájezd č. 1 je veden přes lokality *Lima – Nazca – Arequipa – Colca (pozorování lam v rezervaci Pampa Cañahuas) – Titicaca – Cuzco – Ollantaytambo – Machu Picchu*. Zájezd lze prodloužit o autentické pobyty u domorodých rodin ve vesnicích Maca a Yanque nebo na jezeře Titicaca. Zájezd č. 2 má trasu *Lima – Islas Ballestas – Huacachina – Nazca – Arequipa – Colca – Cuzco – Machu Picchu – Titicaca*. Třetí zájezd má až do Ollantaytamba trasu stejnou jako zájezd č. 1 a poté je naplánován čtyřdenní Inca Trail. Zájezd č. 4 je trasován přes *Lima – Arequipa – Colca – Titicaca – Puno – Cuzco – Ollantaytambo – Machu Picchu – Puerto Maldonado*. Pátý zájezd má trasu *Lima – Islas Ballestas – Paracas – Huacachina – Nazca – Arequipa – Chivay – Colca – Titicaca – Machu Picchu – Cuzco* a lze ho prodloužit o výlet do Puerto Maldonado.

Zájezd č. 6 má na programu jen čtyřdenní trek *Cuzco – Machu Picchu*, který se jmenuje Inca Trail, lze ho zkrátit na pouze dvoudenní variantu. Sedmý zájezd zahrnuje výlety do pralesa a pozorování fauny a flóry v *Puerto Maldonado*. Osmý zájezd do *Titicaca – Puno* zahrnuje mimo jiné výlety po jezeře, přenocování s domorodci a ochutnávku místního jídla. Zájezd č. 9 má trasu *Cuzco – Ollantaytambo – Machu Picchu* a zájezd č. 10 *Colca – Arequipa*. Jedenáctý zájezd zahrnuje třídenní Colca Trek z Arequipy do Chivay, zájezd č. 12 obsahuje Lares trek, který je alternativou Inca Trailu s lehčí obtížností a zájezd č. 13 má na programu Salkantay Trek, který je také alternativou Inca Trailu. Zájezd č. 14 po severním Peru je trasován přes *Cajamarca (Otuzco, Cumbemayo) – Trujillo* a zahrnuje i návštěvu borovicové plantáže farmy Porcón a tamní minizoo (VIVATRAVEL, 2016).

Tabulka č. 16: Zájezdy do Peru nabízené CK Viva Travel v roce 2016

Číslo	Cíl zájezdu	Datum	Délka	Cena
1	Peru	celoročně	15 dní	66 325,00 Kč
2	Peru, Bolívie	celoročně	17 dní	79 375,00 Kč
3	Peru - Inca Trail s českým průvodcem	květen a srpen	18 dní	82 990,00 Kč
4	Peru - okruh	celoročně	17 dní	89 775,00 Kč
5	Peru - s českým průvodcem	9. 6. - 26. 6.	18 dní	76 512,00 Kč
		30. 6. - 17. 7.		
6	Peru - Inca Trail	celoročně kromě února	4 dny	15 000,00 Kč
7	Peru - Amazonie	celoročně	5 dní	13 750,00 Kč
8	Peru - Titicaca	celoročně	4 dny	6 375,00 Kč
9	Peru - Machu Picchu	celoročně	5 dní	19 375,00 Kč
10	Peru - Arequipa a Colca	celoročně	5 dní	6 875,00 Kč
11	Peru - Colca Trek	celoročně	3 dny	8 375,00 Kč
12	Peru - Lares Trek	celoročně	4 dny	15 625,00 Kč
13	Peru - Salkantay Trek	celoročně	5 dní	10 125,00 Kč
14	Peru - sever	celoročně	7 dní	27 500,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě vivatravel.cz

Cestovní kancelář PangeoTours a.s.

Cestovní kancelář PangeoTours a.s. je známa tím, že účastníci jejích zájezdů jsou přepravováni mezi jednotlivými lokalitami na programu zájezdu vlastním luxusním autobusem společnosti zařízeným i pro ubytování a stravování, který má kapacitu 15 osob.

Touto společností jsou poskytovány 4 zájezdy do Peru, klasická trasa napříč Peru, spojení s Argentinou a Brazílií, dále s Ekvádorem a nakonec s Bolívií a Chile. Ceny se pohybují okolo 80 000,00 Kč a neobsahují letenky a vstupy na památky. Zájezdy jsou pořádány v letní sezóně (PANGEO TOURS, 2016).

Dušan Porada – CK TAM TAM

Cestovní kancelář TAM TAM je zaměřena na poznávací zájezdy, snaží se vyhnout velkým turistickým resortům a zprostředkovat kontakt se zemí a místními lidmi a zapojit turisty do různých aktivit, ať už sportovních či kulturních. Zájezdy do Peru jsou nabízeny touto společností pouze v kombinaci s návštěvou Bolívie. Zájezdy od CK TAM TAM jsou pořádány v termínech v červenci, v délce 13 dní a za ceny cca 60 000,00 Kč (TAMTAM, 2016).

Latintour s.r.o.

Cestovní kancelář Latintour s.r.o. je zaměřena na zájezdy do Střední a Jižní Ameriky, jako jediná cestovní kancelář poskytující zájezdy do Peru na českém trhu se věnuje i svatebnímu turismu a nabízí možnost obřadu a následných líbánek v Peru. Dále poskytuje luxusní a poznávací zájezdy do Peru za ceny cca 80 000,00 Kč. Zájezdy jsou připraveny pro malé skupinky turistů (2 – 8 osob) (LATINTOUR, 2016).

Delfin travel, s.r.o.

Cestovní kancelář Delfin travel, s. r. o. je partnerem pro program na podporu seniorské turistiky, osobám starším 55 let jsou nabízeny finančně zvýhodněné programy, kterých se za příplatek mohou zúčastnit i osoby mladší. Zájezd do Peru nabízený touto společností je pořádán v březnu a průvodcem je Eva Farfánová – Barriosová, která vedla několik archeologických výzkumů v Peru s významnými objevy a je autorkou řady odborných knih o Peru. Zájezd je poskytován za cenu 86 900,00 Kč a je dlouhý 16 dní (DELFINTRAVEL, 2016).

Ostatní cestovní kanceláře

Ostatní české cestovní kanceláře poskytující zájezdy do Peru v roce 2016 nabízí sobě velmi podobné zájezdy, které zde nejsou z důvodu duplicity rozvedeny všechny, ale je jen rámcově naznačen obvyklý formát těchto zájezdů. Ostatní cestovní kanceláře nabízejí zájezdy do Peru v kombinaci s návštěvou Bolívie a Chile. Tyto zájezdy jsou

pořádány v délce 13 - 20 dní, v termínech hlavně v letní sezóně a za ceny pohybující se asi v rozmezí 60 000,00 Kč – 110 000,00 Kč. V Peru jsou vedeny hlavně přes lokality *Lima – Cuzco – Machu Picchu – Titicaca*. Turisté jsou od jedné lokality k druhé přepravováni vlakem a autobusem.

Shrnutí

Na českém trhu jsou nabízeny především poznávací zájezdy do Peru. Přibližně 60 % zájezdů do Peru je v roce 2016 nabízeno jen v kombinaci s návštěvou i dalších zemí Jižní či Střední Ameriky, zejména Bolívie. Zbývajících asi 40 % zájezdů českých cestovních kanceláří je směřováno výhradně do Peru. Více než 85 % zájezdů do Peru nabízených českými cestovními kancelářemi v roce 2016 je plánováno na dobu delší než 10 dní (nejčastěji od 13 do 23 dní).

Ubytování je zařízeno většinou v hotelech turistické kategorie kromě treků, kde se obvykle nocuje ve stanech, a luxusních zájezdů, kdy jsou turisté ubytováni ve čtyřhvězdičkových hotelech. Pro přesun mezi jednotlivými lokalitami v Peru je obvykle používána autobusová doprava, mezi velkými městy také často letecká doprava.

Zájezdy do Peru jsou poskytovány po celý rok, ale nejvíce termínů je soustředěno v červenci, v září a v říjnu. V ceně asi poloviny poskytovaných zájezdů není zahrnuta strava a vstupy na památky, do ceny většiny zájezdů je zahrnuta zpáteční letenka do Peru. Ceny krátkých zájezdů do Peru (do 10 dní) jsou stanoveny v rozmezí cca 10 000,00 Kč – 80 000,00 Kč, ceny delších zájezdů do Peru asi 60 000,00 Kč – 110 000,00 Kč a zájezdy do Peru v kombinaci s návštěvou i dalších zemí Jižní a Střední Ameriky jsou nabízeny za 30 000,00 Kč – 240 000,00 Kč.

Trasa je většinou započata a ukončena v Limě, mimo zájezdů navazujících přejezdem ze sousední země nebo tam směřujících. Na programu téměř všech zájezdů jsou zahrnuty město Cuzco, ruiny Machu Picchu a jezero Titicaca, ve velkém množství zájezdů jsou obsaženy i lokality Islas Ballestas, Ollantaytambo, Nazca, Arequipa a Colca.

Cílem většiny zájezdů do Peru je prohlídka architektonických památek, zejména inckých, ale také předinckých kultur a památek z doby španělské nadvlády. Mnoho zájezdů je věnováno i pozorování fauny a flóry nebo trekingu v horách. Některé zahrnují seznamování se s místní kulturou prostřednictvím ochutnávek jídla, přenocování v indiánské vesnici, zúčastnění se různých ceremoniálů atd.

4.3 Komparace nabídky turistických atraktivit v Peru a nabídky zájezdů do Peru českých cestovních kanceláří v roce 2016

Tato komparace je porovnáním nabídky turistických atraktivit v Peru (bod 4.1.2 Lokalizační faktory rozvoje cestovního ruchu v Peru) s nabídkou zájezdů do Peru českých cestovních kanceláří v roce 2016, se snahou nalézt volná místa na trhu zájezdů do Peru v České republice.

Téměř veškeré zájezdy do Peru nabízené českými cestovními kancelářemi v roce 2016 jsou poznávací. Zde se nachází velký prostor na trhu pro CK, které mohou do svého portfolia zahrnout i pobytové zájezdy a tím uspokojit poptávku zákazníků a také zvýšit své zisky.

Pouze asi 40 % zájezdů směřuje pouze do Peru, zbývajících 60 % zahrnuje i návštěvu další země. Méně než 15 % zájezdů do Peru má délku kratší než 10 dní, většina zájezdů je dlouhá 13 – 23 dní, ale mnoho českých obyvatel si takto dlouhou dovolenou nemůže dovolit. Pro CK je proto vhodné začít nabízet i krátké zájezdy výhradně do Peru bez kombinace s návštěvou dalších zemí.

Ubytování, stravování a doprava jsou nabízeny ve všech kategoriích od levných po luxusní. Zájezdy jsou nabízeny v termínech během celého roku. V tomto ohledu je trh nasycen.

Na trhu zájezdů do Peru v ČR se nachází volné místo ve formě aktivit, které jsou většinou provozovány v horách a které zatím nejsou českými cestovními kancelářemi nabízeny. Jedná se o horolezectví, lyžování, paraglyding a také cyklistiku a jízdu na koni.

Většina zájezdů směřuje z Limy na jih nejfrekventovanější trasou *Lima – Cuzco – Machu Picchu – Titicaca*, jen málo se jich týká severního Peru, kde se nachází předincké architektonické památky a deštný prales. Zájezdy jsou věnovány prohlídkám architektonických památek, trekingu i dalším sportům, poznávání místní kultury a pozorování fauny a flóry.

Pouze jedna cestovní kancelář v ČR nabízí možnost svatby v Peru. Na trhu zájezdů do Peru je tedy i prostor pro svatební turismus a také gastronomický turismus a další formy cestovního ruchu.

Další možností je se zaměřit na lázeňský turismus, protože v Peru se nachází velké množství termálních pramenů, nebo zahrnout na program zájezdu návštěvu různých vodopádů a peřejí. Koupání v teplém moři na severu Peru se zájezdy téměř netýkají. Volné

místo na trhu se nachází i v příležitosti nabízet zájezdy zahrnující různé lidové slavnosti, karnevaly, folklórní tance, oslavy a poutě.

Také lze doporučit cestovním kancelářím nabízet na programu zájezdů i jiné peruánské lokality, než je v České republice zvykem, protože jsou stejně krásné jako nejznámější lokality, ale díky tomu, že nejsou tak turisticky frekventované, poskytují účastníkům zájezdu lepší zážitek.

4.4 Návrhy zájezdů

Na základě volných míst na trhu zájezdů do Peru nalezených komparací nabídky turistických atraktivit v Peru (bod 4. 1. 2 Lokalizační faktory rozvoje cestovního ruchu v Peru) a nabídky zájezdů do Peru českých cestovních kanceláří v roce 2016 jsou navrženy tři zájezdy. Osmidenní poznávací zájezd po severním Peru a dva osmidenní pobytové zájezdy do Limy a Puerto Maldonado. Zájezdy jsou plánované v termínech v květnu a v září, protože v těchto měsících panuje v Peru nejpříznivější klima.

4.4.1 Návrh pobytového zájezdu do Limy

Na českém trhu zájezdů do Peru jsou pobytové zájezdy ojedinělé. Tento zájezd i pobytový zájezd do Puerto Maldonado je navržen k uspokojení poptávky těch turistů, kterým nejsou příjemné časté přesuny, balení a vybalování. Většina nabízených zájezdů Limou jen rychle projíždí a nestihne se věnovat aktivitám v okolí, tento zájezd zahrnuje šest nocí v Limě, tzn. dostatek času potřebného k prozkoumání místních turistických atraktivit a k odpočinku.

Lima je město plné architektonických památek, muzeí, divadel, barů a restaurací atd., ale turisté se zde mohou věnovat i sportovním aktivitám, např. paraglydingu, surfování nebo dalším sportovním a jiným aktivitám. Termíny konání tohoto zájezdu jsou 5. – 12. května a 17. – 24. září. Plánovaný počet účastníků je 16.

Pobytový zájezd do Limy je určen pro surfaře a další sportovce, milovníky architektury a zájemce o poznávání jiných kultur. Také je určen pro turisty, kteří mají radši město, které žije čilým nočním životem a kde je vše snadno dostupné (strava, doprava a další služby), než odlehlé oblasti.

Cena tohoto zájezdu je 37 490,00 Kč pro jednoho účastníka. Pobytové zájezdy do Peru v této délce zatím na trhu chybí, proto lze jen těžko určit konkurenceschopnost.

Nejpodobnější jsou poznávací zájezdy do Peru v délce 10 dní, jejichž ceny se pohybují okolo 60 000,00 Kč – 70 000,00 Kč. Na základě své jedinečnosti a cenové dostupnosti by jistě měl tento zájezd šanci na uplatnění na trhu.

Průběh zájezdu

1. den Odlet z Prahy v 7:00 h, mezipřistání v Amsterdamu, přílet do Limy v 18:00 (šestihodinový časový posun oproti ČR), ubytování v hotelu.
2. – 6. den Volný program – možnost fakultativních výletů.
7. den Volný program – možnost fakultativních výletů, 21:30 odlet do ČR.
8. den Mezipřistání v Paříži, návrat do ČR ve 20:00.

Kalkulace

V ceně zájezdu 37 490,00 Kč je zahrnuta zpáteční letenka do Limy, cestovní pojištění turistů, služby delegáta, ubytování v hotelu (6 nocí) a snídaně.

Doprava:

Zpáteční letenka z Prahy do Limy s mezipřistáním v Amsterdamu na cestě do Limy (společnosti Czech Airlines a KLM) a s mezipřistáním v Paříži na cestě zpět (Air France) v ekonomické třídě = 23 700,00 Kč/osoba.

Transfer do hotelu a na letiště = 120,00 Kč/osoba.

Delegát:

Služby delegáta = 4 000,00 Kč/zájezd.

Pojištění:

Cestovní pojištění od společnosti UNIQA = 34,00 Kč/osoba/den.

Ubytování:

6 nocí v tříhvězdičkovém hotelu Casa Andina Classic Miraflores Centro ve dvoulůžkových pokojích s oddělenými postelemi a vlastní koupelnou = 6 900,00 Kč/osoba.

Stravování:

Snídaně jsou zahrnuty v ceně ubytování a ostatní stravu si turisté zajišťují sami.

Výsledné náklady na zájezd:

$((23\,700 + 120) * 16) + 4\,000 + (34 * 16 * 8) + (6\,900 * 16) = 381\,120$ (doprava) +
 $4\,000$ (delegát) + $4\,352$ (pojištění) + $110\,400$ (ubytování a strava) = 499 872,00 Kč.

Celkové náklady na jednoho účastníka:

$$499\,872 / 16 = 31\,242,00 \text{ Kč}$$

Marže CK:

$$20\% \text{ z } 31\,242,00 \text{ Kč} = 6\,248,40 \text{ Kč.}$$

Výsledná cena zájezdu pro jednoho účastníka:

$$31\,242 + 6\,248,4 = 37\,490,40 \text{ Kč, zaokrouhlo na } 37\,490,00 \text{ Kč.}$$

4.4.2 Návrh pobytového zájezdu do Puerto Maldonado

Puerto Maldonado je přístav v Amazonském pralese příhodný k pozorování fauny a flóry (zejména kajmanů a ptáků) a k výletům do přírody, ať už pěšky či po vodě, a také k odpočinku v neobvyklém prostředí. Turisté jsou ubytováni v dřevěných chatách uprostřed pralesa s nádherným výhledem na řeku Madre de Dios. V Hotelu se nachází luxusní restaurace i wellness a nabízí možnost zprostředkování různých výletů, dokonce lov tarantulí a lov piraní.

Termíny konání tohoto zájezdu jsou 5. – 12. května a 17. – 24. září. Plánovaný počet účastníků je 16. Trasa je znázorněna na konci práce v příloze č. 2. Podobný pobytový zájezd do Peru, kdy by účastníci byli ubytováni v krásném hotelu v pralese s možností výletů do přírody a wellness, na českém trhu zatím chybí.

Tento zájezd je určen zejména pro milovníky exotické fauny a flóry, kteří mají zájem o blízký kontakt s přírodou. Je určen také pro zájemce o odpočinek a relaxaci v krásném klidném prostředí.

Cena zájezdu je 68 100,00 Kč pro jednoho účastníka. Oproti prvnímu navrženému zájezdu (pobytovému zájezdu do Limy) je cena tohoto zájezdu vyšší. Je to způsobeno tím, že ubytování je zařízeno v dražším netradičním hotelu, ale na základě své unikátnosti by mohl mít tento zájezd šanci na uplatnění na trhu i přes tuto vyšší cenu.

Průběh zájezdu

1. den Odlet z Prahy v 7:00 h, mezipřistání v Amsterdamu, přílet do Limy v 18:00 (šestihodinový časový posun oproti ČR), ubytování v hotelu a odpočinek po náročném letu.
2. den Po snídani v 9:40 odlet do Puerto Maldonado, 13:00 přílet a ubytování v hotelu, volný program – možnost fakultativních výletů.
3. - 6. den Volný program – možnost fakultativních výletů.

7. den Dopoledne volný program – možnost fakultativních výletů, 13:30 – 16:30 přelet z Puerto Maldonado do Limy, možnost posledních nákupů před návratem, 21:30 odlet z Limy do ČR.
8. den Mezipřistání v Paříži, návrat do ČR ve 20:00.

Kalkulace

V ceně zájezdu 68 100,00 Kč je zahrnuta zpáteční letenka do Limy, dále letenka z Limy do Puerto Maldonado a zpět, služby delegáta, cestovní pojištění a ubytování v hotelu v Limě a v Puerto Maldonado.

Doprava:

Zpáteční letenka z Prahy do Limy s mezipřistáním v Amsterdamu na cestě do Limy (společnosti Czech Airlines a KLM) a s mezipřistáním v Paříži na cestě zpět (Air France) v ekonomické třídě = 23 700,00 Kč/osoba.

Zpáteční letenka z Limy do Puerto Maldonado (společnost LAN) = 9 200,00 Kč/osoba.

Transfer do hotelu a na letiště = 180,00 Kč/osoba.

Delegát:

Služby delegáta = 4700,00 Kč/zájezd.

Pojištění:

Cestovní pojištění od společnosti UNIQA = 34,00 Kč/osoba/den.

Ubytování:

1 noc v tříhvězdičkovém hotelu Casa Andina Classic Miraflores Centro ve dvoulůžkových pokojích s oddělenými postelemi a vlastní koupelnou = 1150,00 Kč/osoba.

5 nocí v lodži Inkaterra Reserva Amazonica ve dvoulůžkových chatách s nádherným výhledem na řeku a vlastní koupelnou = 22 000,00 Kč/osoba (v ceně je zahrnuta i doprava lodí z Puerto Maldonado a zpět).

Stravování:

Cena zájezdu zahrnuje pouze snídani v hotelu v Limě, která je obsažena v ceně ubytování.

Výsledné náklady na zájezd:

$((23\,700 + 9\,200 + 180) * 16) + 4\,700 + (34 * 16 * 8) + ((1\,150 + 22\,000) * 16) =$
529 280 (doprava) + 4 700 (delegát) + 4 352 (pojištění) + 370 400 (ubytování a 1 snídaně)
= 908 032,00 Kč.

Celkové náklady na jednoho účastníka:

$908\,032 / 16 = 56\,752,00$ Kč

Marže CK:

20 % z 56 752,00 Kč = 11 350,40 Kč.

Výsledná cena zájezdu pro jednoho účastníka:

$56\,752 + 11\,350,4 = 68\,102,40$ Kč, zaokrouhleno na 68 100,00 Kč.

4.4.3 Návrh poznávacího zájezdu po severním Peru

Tento zájezd je zaměřen zejména na poznávání místní fauny a flóry a dále prohlídky inckých, předinckých i koloniálních architektonických památek, trekking i odpočinek u moře. Ubytování je zajištěno v tříhvězdičkových hotelech.

Termíny konání tohoto zájezdu jsou 13. – 20. května a 1. – 8. září. Plánovaný počet účastníků je 16. Trasa je znázorněna na konci práce v příloze č. 2, zahrnuje lokality, které nejsou nabízeny často a v tomto složení nejsou k dostání na českém trhu vůbec. Na programu zájezdu je např. i koupání v moři, které rovněž mnoho českých cestovních kanceláří do svého zájezdu nezahrnulo.

Tento poznávací zájezd je určen pro zájemce o poznání opomíjených lokalit severního Peru, například pro ty, kteří už zájezd po nejznámějších peruánských památkách absolvovali, nebo pro ty, kterým vadí velké davy turistů. Kromě obdivovatelů architektury je tento zájezd určen i milovníkům přírody, protože na program zájezdu je zahrnuto trekování v horách, pozorování zvířat mezi mangrovnímiky v deltě řeky Zarumilla i koupání v moři. Je vhodné, aby účastníci zájezdu byli fyzicky zdatní, ale náročný trekking je možné vynechat.

Cena tohoto zájezdu je 49 730,00 Kč pro jednoho účastníka, jiné poznávací zájezdy do Peru podobné délky jsou nabízeny za ceny pohybující se okolo 60 000,00 Kč – 70 000,00 Kč. Na základě své originality a cenové dostupnosti by jistě měl tento zájezd šanci na uplatnění na trhu.

Průběh zájezdu

1. den Odlet z Prahy v 7:00 h, mezipřistání v Amsterdamu, přílet do Limy v 18:00 (šestihodinový časový posun oproti ČR), ubytování v hotelu a odpočinek po náročném letu.
2. den Po snídani přejezd do města Junín (5,5 h), výlet do rezervace Junín k jezeru Junín, návštěva svatyní Huayllay a Chacamarca, přejezd do Huarázu (8,25 h), ubytování v hotelu.
3. den Výlet do NP Huascarán, k jezírkům Langanuco, výprava za bromélií Puya Raimondii. Den strávený trekováním v horách.
4. den Ráno let Huaráz – Cajamarca, prohlídka města Cajamarca a okolí (Otuzco, Cumbemayo, Baños del Inca), přejezd do Chachapoyas (7 h), ubytování v hotelu.
5. den Návštěva pevnosti Kuélap, která je srovnatelná s Machu Picchu, ale daleko od velkých davů turistů, prohlídka archeologického naleziště Sarcófagos de Karajia, výlet k vodopádu Gocta, let Chachapoyas – Tumbes, ubytování v hotelu.
6. den Pozorování zvířat v národní rezervaci Manglares de Tumbes, koupání v moři na ostrově Isla de el Amor, let z Tumbes do Limy, ubytování v hotelu.
7. den Prohlídka Limy, návštěva muzea zlata, návštěva tržnice v Limě až jako poslední před odletem, aby suvenýry nevozili turisté s sebou po celou dobu zájezdu, 21:30 odlet do ČR.
8. den Mezipřistání v Paříži, přílet do Prahy ve 20:00.

Kalkulace

V ceně zájezdu 49 730,00 Kč je zahrnuta zpáteční letenka do Limy, služby průvodce, ubytování a transport mezi jednotlivými lokalitami.

Doprava:

Zpáteční letenka z Prahy do Limy s mezipřistáním v Amsterdamu na cestě do Limy (společnosti Czech Airlines a KLM) a s mezipřistáním v Paříži na cestě zpět (Air France) v ekonomické třídě = 23 700,00 Kč/osoba.

Let Huaráz – Cajamarca (LAN Airlines) = 1 600,00 Kč/osoba.

Let Chachapoyas – Tumbes (LAN Airlines) = 2 100,00 Kč/osoba.

Let Tumbes – Lima (LAN Airlines) = 4 844,00 Kč/osoba.

Přejezdy mezi lokalitami = 1 245,00 Kč/osoba (Lima – Junín = 330,00 Kč/osoba, Junín – Huaráz = 495,00 Kč/osoba, Cajamarca – Chachapoyas = 420,00 Kč/osoba).

Transport do hotelů a na letiště = 480,00 Kč/osoba.

Průvodce:

Služby průvodce = 1600,00 Kč/den.

Pojištění:

Cestovní pojištění od společnosti UNIQA = 34,00 Kč/osoba/den.

Ubytování:

2 noci v hotelu Casa Andina Classic Miraflores Centro ve dvoulůžkových pokojích s oddělenými postelemi a vlastní koupelnou = 2 300,00 Kč/osoba.

2 noci v Andino Club Hotel v Huarázu v dvoulůžkových pokojích s terasou = 2 600,00 Kč/osoba.

1 noc v hotelu Posada del Arriero v Chachapoyas ve dvoulůžkových pokojích s manželskou postelí = 600,00 Kč/osoba.

1 noc v hotelu Smiling Crab v Tumbes ve dvoulůžkových pokojích s terasou a výhledem na moře = 900,00 Kč/osoba.

Stravování:

V ceně zájezdu jsou zahrnuty snídaně v hotelu v Limě. Ostatní stravu si turisté zajišťují sami.

Vstupy na památky:

Platby za vstupné jsou ve vlastní režii účastníků zájezdu.

Výsledné náklady na zájezd:

$((23\,700 + 1\,600 + 2\,100 + 4\,844 + 1\,245 + 480) * 16) + 1\,600 * 8 + (34 * 16 * 8) + ((2\,300 + 2\,600 + 600 + 900) * 16) = 543\,504$ (doprava) + 12 800 (průvodce) + 4 352 (pojištění) + 102 400 (ubytování a 2 snídaně) = 663 056,00 Kč.

Celkové náklady na jednoho účastníka:

$663\,056 / 16 = 41\,441,00$ Kč

Marže CK:

20 % z 41 441,00 Kč = 8 288,20 Kč.

Výsledná cena zájezdu pro jednoho účastníka:

$41\,441 + 8\,288,2 = 49\,729,20$ Kč, zaokrouhleno na 49 730,00 Kč.

5 Závěr

Tato diplomová práce analyzovala všechny zájezdy na českém trhu, které se týkají zvolené destinace. Na trhu zájezdů do Peru je silná konkurence, pohybuje se zde několik desítek cestovních kanceláří. Více než polovina z nabízených zájezdů do Peru českými cestovními kancelářemi zahrnuje i návštěvu další země nebo zemí Jižní či Střední Ameriky kromě Peru.

Nabízejí hlavně dlouhé zájezdy okolo dvaceti dní po nejznámějších peruánských lokalitách jako jsou zejména města Lima, Cuzco, ruiny Machu Picchu, jezero Titicaca a další. Na programu zájezdů jsou obvykle zahrnuty prohlídky inckých, předinckých a koloniálních architektonických památek, trekování v horách, ochutnávky jídla, návštěva místních indiánských kmenů a další aktivity.

Na základě komparace nabídky turistických atraktivit v Peru (prezentovaných zejména cestopisy a knižními průvodci) a analýzy nabídky zájezdů do Peru poskytovaných cestovními kancelářemi v České republice v roce 2016 byla v této práci odhalena volná místa na trhu zájezdů do Peru a vytvořeny tři originální návrhy zájezdů, které by případně mohly tyto mezery zaplnit.

Stávajícím cestovním kancelářím na českém trhu lze doporučit doplnění jejich portfolia nabízených zájezdů zejména o krátké zájezdy do Peru zahrnující sportovní aktivity v horách v okolí např. Huascaránu nebo Huarázu (např. lyžování, horolezectví a další), které na českém trhu zájezdů do Peru zatím chybí, nebo na program stávajících zájezdů zařadit více aktivit jako např. lidové slavnosti, karnevaly, folklórní tance a podobně. Také lze doporučit cestovním kancelářím zahrnout na program zájezdů i jiné peruánské lokality, než je v České republice zvykem, protože jsou stejně krásné jako nejznámější lokality, ale díky tomu, že nejsou tak turisticky frekventované, poskytují účastníkům zájezdů lepší zážitek. Další možností je se zaměřit na pobytové zájezdy a lázeňský turismus, protože v Peru se nachází velké množství termálních pramenů.

Dva z navržených zájezdů jsou pobytové zájezdy, třetí je poznávací. Všechny jsou nabízeny v osmidenních termínech v květnu a v září, protože v těchto měsících jsou v Peru nejvhodnější klimatické podmínky. První zájezd je pobytový zájezd do Limy, kde se turisté mohou věnovat sportovním aktivitám jako surfování a paraglyding, prohlédnout si limskou architekturu, navštívit muzea, divadla, bary, ochutnat místní jídlo atd. Druhý pobytový zájezd je směřován do přístavu Puerto Maldonado v Amazonském

pralese, kde jsou účastníci zájezdu ubytováni v dřevěných chatách uprostřed pralesa s nádherným výhledem na řeku Madre de Dios. Zde se nachází příhodné místo k pozorování fauny a flóry, zejména kajmanů a ptáků, výletům do pralesa ať už pěšky nebo lodí, a odpočinku v neobvyklém prostředí. Třetím navrženým zájezdem je poznávací zájezd po severním Peru zahrnující prohlídky architektonických památek, pozorování fauny a flóry, treking i odpočinek u moře. Trasa tohoto zájezdu je Junín – Huaráz – Cajamarca – Chachapoyas – Tumbes – Lima. Tato diplomová práce je určena pro individuální cestovatele, turisty a další zájemce o návštěvu Peru.

6 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura:

- BERÁNEK, Jaromír. *Ekonomika cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Mag Consulting, 2013, 295 s. ISBN 978-80-86724-46-1
- BÍNA, J. *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích české republiky*. Urbanismus a územní rozvoj, ročník V/1, Praha, 2002
- BÍNA, J. *Využití potenciálu cestovního ruchu v české republice*. Závěrečná zpráva úkolu B.9/cr. Ústav územního rozvoje, 2010
- BOORSTIN, Daniel J. *The image: a guide to pseudo-events in America*. 1st Vintage Books ed. New York: Vintage Books, 1992, x, 319 p. ISBN 0679741801
- BRYANT, William. *Iquitos 1910: Roger Casement and Alfred Russel Wallace on the Amazon*. Philadelphia: Xlibris, 2003, 245 p. ISBN 1401094538
- COHEN, L. E. a M. Felson. *Social change and crime rate trends: a routine activity approach*. American Sociological Review, 1979, Vol 44, pp588–608
- DANBURY, Richard. *The Inca trail: Cusco & Machu Picchu: [includes Santa Teresa trek, Choquequirao trek, Vilcabamba trail, Lima city guide]*. 3rd ed., reprinted with amendments. Hindhead: Trailblazer Publications, 2006. ISBN 9781873756867
- FARFÁNOVÁ BARRIOSOVÁ, Eva. *Peruánské obrázky*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2005, 251 s., [32] s. barev. obr. příl. ISBN 80-242-1407-5
- FARKOVÁ, Blanka a Eva KUNEŠOVÁ. *Technika zahraničních zájezdů*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2014, 178 s. ISBN 978-80-85970-83-8
- HAMARNEH, Iveta. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2014. ISBN 978-80-7452-040-2
- HESKOVÁ, M. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3
- HEYERDAHL, Thor, Daniel H SANDWEISS a Alfredo NARVÁEZ. *Pyramids of Túcume: the quest for Peru's forgotten city*. New York: Thames and Hudson, 1995, 240 p. ISBN 0500050767
- HIGGINS, James. *Lima: a cultural and literary history*. Oxford: Signal, 2005. ISBN 9781902669984

- HOLEČEK, Milan, Peter MARIOT a Miroslav STRÍDA. *Zeměpis cestovního ruchu: učebnice pro hotelové a jiné střední školy: příručka pro průvodce cestovního ruchu*. 2., upr. a rozš. vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2005, 131 s. ISBN 80-86034-64-x
- HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Marketing Tourism, Hospitality and Leisure in Europe*. London: International Thomson Business Press, 1996. ISBN 0412621703, 9780412621703
- HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Idea servis, 2013, 197 s. ISBN 978-80-85970-79-1
- JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu: Jak uspět v domácí i světové konkurenci*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4209-0
- JANSKÝ, Bohumír. *K pramenům Amazonky*. České vyd. 1. Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2004, 248 s. ISBN 80-7181-125-4
- JENKINS, Dilwyn. *Peru: [turistický průvodce]*. Vyd. 2., aktualiz. Překlad Radek Beneš. Brno: Jota, 2007. Livingstone - průvodci. ISBN 978-80-7217-470-6
- KOTÍKOVÁ, H. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4603-6
- MALÁ, Vlasta. *Cestovní ruch: (vybrané kapitoly)*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1999, 83 s. ISBN 80-7079-443-7
- MALÁ, Vlasta. *Základy cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2002, 98 s. ISBN 80-245-0439-1
- MARIOT, Peter. *Funkčné hodnotenie predpokladov cestovného ruchu jako predpoklad pre vytvorenie orkestrového modelu cestovného ruchu*. Geografický časopis roč. 23, č. 3, str. 242-254, 1971
- MARIOT, Peter. *Geografia cestovného ruchu*. Bratislava: VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1983. 252 s
- NOVOTNÁ, M. *Ohodnocení geografického potenciálu pro cestovní ruch v Plzeňském kraji*. Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae. Geographica. 47 (suppl. 3), str. 392 – 405, 2005
- ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010, 405 s. ISBN 9788085970685

- PALATKOVÁ, Monika. *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 221 s. ISBN 9788024737508
- PLEŠINGER, Vladimír. *Peru pod kůží*. Vyd. 1. Brno: Jota, 2010, 374 s., [64] s. barev. obr. příl. Cestopisy (Jota). ISBN 978-80-7217-785-1
- POSER, H. *Geographische Studien über den Fremdenverkehr im Riesengebirge*. Göttingen: Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen, 1939
- RACHOWIECKI, Rob. *Peru*. Brno: Computer Press, 2010, 323 s. Velký průvodce National Geographic (Computer Press). ISBN 978-80-251-2266-2
- REINHARD, Johan. *Machu Picchu: exploring an ancient sacred center*. 4th rev. ed., [1st North American ed.]. Los Angeles: Cotsen Institute of Archaeology, University of California, 2007, xii, 188 p. ISBN 1931745447
- REINHARD, Johan. *The Nazca lines: a new perspective on their origin and meaning*. 2a ed. Lima, Perú: Editorial Los Pinos, 1986, 79 p. ISBN 8489291179
- RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 213 s. ISBN 9788024740393
- STONE, P.R. *Death, Dying and Dark Tourism in Contemporary Society: A Theoretical and Empirical Analysis*. Doctoral Thesis (PhD), University of Central Lancashire, Preston, (2010) UK
- SYSEL, Jiří a Josef ZURYNEK. *Management cestovní kanceláře a cestovní agentury*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009, 120 s. ISBN 978-80-86723-78-5
- SYSEL, Jiří. *Cestovní kancelář, cestovní agentura a informační středisko v cestovním ruchu*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola hotelová v Praze 8, 2008, 40 s. ISBN 978-80-86578-75-0
- VEJRAŽKA, Lubomír. *Huascarán: cesta končí, cesta začíná*. Vyd. 1. Píchovice: BUK, 1995, 208 s., [6] s. příl. ISBN 80-901848-0-4
- ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2

ZURYNEK, Josef, Lubomír ZELENÝ a Michal MERVART. *Dopravní procesy v cestovním ruchu*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 255 s., [24] s. obr. příl. ISBN 978-80-7357-335-5

Legislativa:

ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

ČESKO. Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 214/2006 Sb

ČESKO. Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a změně některých zákonů

ČESKO. Norma ČSN EN 13809 – Služby cestovního ruchu – Cestovní agentury a cestovní kanceláře (touroperátoři) – Terminologie

EU. Směrnice Evropské unie č. 90/314/EHS o souborných službách pro cestování, pobyty a zájezdy

Internetové zdroje:

ADVENTURA: *Zájezdy Peru*. [online]. [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <https://www.adventura.cz/zajezdy/#?q=Peru>

ALPINA: *Zájezdy, expedice a aktivní dovolená - Peru - trekking, turistika*. [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.alpina.cz/peru/>

ALPIN-TOUR: *Velká cesta Jižní Amerikou 2016*. [online]. [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <http://www.alpintour.cz/201652-velka-cesta-jizni-amerikou-2016#objednat>

ALVAREZ: *Poznávací zájezdy – Peru*. [online]. [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <https://www.alvarez.cz/poznavaci-zajezdy/peru>

AMERICATOURS: *Přehled destinace Peru*. [online]. [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <http://www.americatours.cz/destinace/peru>

ARCADIAAIR: *Zájezdy do Peru - objevte krásy Peru s CK Arcadia Air*. [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.exotickapriroda.cz/zajezdy/peru>

CK S. E. N.: *Poznávací zájezdy – Peru*. [online]. [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: https://www.cksen.cz/vyhledavani-zajezdu/#catalog_list

ČEDOK: *Dovolená Peru*. [online]. [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <https://www.cedok.cz/dovolena/peru/?DestinationID=1119>

- ČSÚ: *Metodika satelitního účtu české republiky*. [online]. [cit. 2015-07-05]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/tabulky_satelitniho_uctu_cestovniho_ruchu
- DELFINTRAVEL: *Destinace a termíny pro sezónu 2016*. [online]. [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://www.dovolenaproseniory.cz/destinace/>
- EPHOTOPIX: *Peru political map*. [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://www.ephotoPIX.com/peru_political_map.html
- ESO: *Zájezdy Peru*. [online]. [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <http://www.esotravel.cz/dovolena/peru/zajezdy/>
- INEI: *Estado de la Población Peruana 2013*. [online]. [cit. 2015-10-27]. Dostupné z: http://www.inei.gob.pe/media/MenuRecursivo/publicaciones_digitales/Est/Lib1095/libro.pdf
- INEI: *Superficie, población y densidad poblacional de los países más extensos del mundo, 2013*. [online]. [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <https://www.inei.gob.pe/estadisticas/indice-tematico/medio-ambiente/>
- KARAVELA: *Zájezdy do Peru*. [online]. [cit. 2016-03-03]. Dostupné z: <http://www.karavela.cz/zajezdy/peru/>
- KUDRNA: *Aktivní dovolená v Peru*. [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.kudrna.cz/aktivni-dovolena-peru/>
- LATINOTRAVEL: *Peru, info*. [online]. [cit. 2016-02-07]. Dostupné z: <http://www.latinotravel.cz/destinace/1.peru/info>
- LATINTOUR: *Nejkrásnější místa Jižní Ameriky*. [online]. [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://www.latintour.cz/>
- LIVINGSTONE: *Zájezdy do Peru*. [online]. [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <http://www.livingstone.cz/zajezdy/katalog/vyhledavani/?country=45&actiontype=&month=&startdate=&enddate=&x=54&y=30&stype=1>
- MARCOPOLO: *Zájezdy Peru – luxusní dovolená*. [online]. [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <http://peru.marco-polo.cz/>
- MINCETUR: *Ministerio de Comercio Exterior y Turismo*. [online]. [cit. 2016-02-05]. Dostupné z: <http://ww2.mincetur.gob.pe/turismo/>
- MZV: *Peru*. [online]. [cit. 2015-11-25]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/jizni_amerika/peru/index.html

- PANGEOTOURS: *Přehled poznávacích zájezdů – Latinská Amerika*. [online]. [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://www.pangeotours.com/poznavaci-zajezd/jizni-amerika/>
- RAJBAS: *Peru zájezdy*. [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.rajbas.eu/peru-127>
- ROMERO, Guillermo: *Blank political map of Perú, Mapa plantilla de las regiones y departamentos del Perú*. [online]. In: 2009. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Peru_location_map.svg
- SOLEADA: *Zájezdy Peru*. [online]. [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <http://www.soleada.cz/zajezdy/>
- TAMTAM : *Nabídka a ceny zájezdů Peru – Bolívie*. [online]. [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://www.cktamtam.cz/nabidka-zajezdu/peru-bolivie1>
- UNWTO: *Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework 2008*. [online]. [cit. 2015-07-05]. Dostupné z: <http://unstats.un.org/unsd/tradeserv/TSA%20RMF%202008%20edited%20whitecover.pdf>
- VIVATRAVEL: *Peru a Bolívie*. [online]. [cit. 2016-03-03]. Dostupné z: <http://vivatravel.cz/nabidka/?region=20>

7 Přílohy

Příloha č. 1: Politická mapa Peru	I
Příloha č. 2: Znáornění trasy navržených zájezdů.....	II

Příloha č. 1: Politická mapa Peru

Zdroj: www.ephotopix.com

Příloha č. 2: Znázornění trasy navržených zájezdů

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím obrázku G. Romera (2009)